Пролетары ўсіх краін, злучайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК і МЕНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 251 (6227) | 29 кастрычніка 1938 г., субота | ЦАНА 10 КАП.

Працоўныя краіны социялізма адзначаюць сёння вялікае свята—XX-годдзе Ленінска-Сталінскага Комсамола.

Няхай жыве родная маці Комсамола—Усесаюзная Комуністычная партыя (большэвікоў).

Няхай жыве слаўная совецкая моладзь і яе баявы авангард—Ленінска-Сталінскі Комсамол!

ВЯЛІКАЕ СВЯТА ЛЕНІНСКА-СТАЛІНСКАГА КОМСАМОЛА

Уся совецкая моладзь, усе працоўныя нашай краіны сёння адзначаюць слаўны дваццацігадовы юбілей Ленінска-Сталінскага комсамола. Авангард совецкай моладзі — комсамол пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна на ўсіх участках барацьбы за соцыялізм пакрыў сябе неўвядальнай славай.

Выступленне Леніна на III з'ездзе РКСМ, выступленне Сталіна на VIII з'ездзе ВЛКСМ з'яўляюцца праграмнымі дакументамі ў рабоце комсамола. Абедзве гэтыя прамовы ідэйна і тэарэтычна падняли комсамол на вышэйшую ступень, з вычарпальнай паўнатой вызначылі яго задачы. Абедзве гэтыя прамовы сталі пуцяводнай зоркай комсамола ў яго барацьбе за пабудаванне комуністычнага грамадства.

Жыццё і барацьба працоўнай моладзі неразрыўна звязана з гісторыяй большэвіцкай партыі, з імем Леніна і Сталіна. Пад кіраўніцтвам сваёй роднай мацеры — Усесаюзнай комуністычнай партыі (большэвікоў) нарадзіўся, рос і ідэйна загартоўваўся Комуністычны саюз моладзі. У агні грамадзянскай вайны, у агні класавых бітваў склаўся Ленінска-Сталінскі комсамол — многамільённая арганізацыя совецкай моладзі.

Комсамол выхоўвае ў совецкай моладзі гарачую любоў і бязмежную адданасць справе Леніна—Сталіна, справе нашай радзімы, прэзрэнне і нянавісць да ворагаў соцыялізма, вучыць бязлітасна граміць і знішчаць трацкісцка-бухарынскіх і нацыянал-фашысцкіх агентаў замежных разведак. У комсамоле выхоўваюцца бясстрашныя, мужныя, храбрыя героі соцыялістычнай радзімы.

Няма такога кутка на совецкай зямлі, дзе-б комсамол са сцягам партыі Леніна—Сталіна не праславіў-бы сваю радзіму гераічнымі подвігамі. 36.000 комсамольцаў былі пасланы ў вугальныя шахты Данбаса. 7.000 комсамольцаў будавалі Сталінградскі трактарны завод. Комсамольцы будавалі Днепрагэс і метро, Магнітку і Кузнецк. Уралмаш і іншыя гіганты індустрыі. Сіламі комсамола пабудаваны новыя гарады і сярод іх — горад юнасці Комсамольск-на-Амуры.

Ленінска-Сталінскі комсамол упарта авалодвае ведамі, вышынямі навукі, культуры, памятаючы ўказанне таварыша Сталіна: «Перад намі стаіць крэпасць. Называецца яна, гэта крэпасць, навукай, з яе шматлікімі галінамі ведаў. Гэту крэпасць мы павінны ўзяць ва што-б та ні стала. Гэту крэпасць павінна ўзяць моладзь, калі яна хоча быць будаўніком новага жыцця, калі яна хоча стаць сапраўднай зменай старой гвардыі».

Совецкая моладзь, выконваючы ўказанне таварыша Сталіна, узяла крэпасць навукі, падрыхтавала для краіны найвыдатныя кадры маладых спецыялістаў. Комсамол выхаваў работнікаў перадавой рэволюцыйнай навукі, якія не толькі авалодалі ведамі, але і рухаюць навуку наперад. Комсамол выхаваў мільёны большэвікоў — інжынераў, тэхнікаў, большэвікоў-вучоных, якія аддана служаць совецкаму народу.

Да свайго слаўнага XX-годдзя Ленінска-Сталінскі комсамол ператварыўся ў рознастайную школу дзяржаўнай дзейнасці. У яго радах выраслі дзяржаўныя дзеячы ленінска-сталінскага тыпу. Народ нашай краіны горача любіць баявую змену старой гвардыі. Гэта асабліва наглядна было прадэманстравана ў дні выбараў у Вярхоўны Совет СССР і Вярхоўныя Советы саюзных і аўтаномных рэспублік. Дзесяткі прадстаўнікоў комсамола выбраны дэпутатамі соцыялістычнага парламента. Усім вядомы імёны дэпутатаў-комсамольцаў тт. Каманіна, Крываноса, Навіцкага, Ангелінай. Фёдарава і іншых. Маладыя дзяржаўныя дзеячы — верныя сыны Ленінска-Сталінскага комсамола — па-большэвіцку выконваюць свае пачэсныя абавязкі.

Соцыялістычная радзіма, совецкі народ ніколі не забудуць гераічных подвігаў комсамольцаў у барацьбе з японскімі самураямі. Палкія патрыёты нашай краіны храбрыя і бясстрашныя воіны Чырвонай Арміі, з імем вялікага Сталіна на вуснах і ў сэрцы, ішлі ў бой і апракідвалі ворага. Комсамол бяспрыкладна змагаўся ля берагоў возера Хасан. ведаючы, што ён абараняе мірную працу рабочых, калгаснікаў і совецкай інтэлігенцыі нашай радзімы.

Комсамол з'яўляецца душой Асоавіяхіма, дзе тысячы дзесяткі тысяч маладых людзей авалодваюць лётнай справай, стральбой, вучацца проціпаветранай і хімічнай абароне. Комсамол — залаты фонд Чырвонай Арміі. У радах комсамола выраслі выдатныя камандзіры і палітработнікі. Ва ўсіх кутках нашай краіны зорка аберагаюць граніцы комсамольцы-пагранічнікі. З гордасцю і радасцю ідзе ў Чырвоную Армію совецкая моладзь, каб абараняць бацькаўшчыну працоўных усяго свету — Совецкі Саюз. Уступаючы ў сваю XXI гадавіну, комсамольцы горда заяўляюць: гора будзе фашысцкім мракабесам, і яны будуць ушчэнт разбіты, як японскія самураі, калі пасмеюць парушыць недатыкальнасць граніц нашай радзімы.

У славу радзімы юнакі і дзяўчаты паказваюць выдатныя прыклады ва ўмацаванні абараназдольнасці нашай краіны, у заваяванні рэкордаў на ўсіх участках соцыялістычнага будаўніцтва. Ленінска-Сталінскі комсамол з'яўляецца ініцыятарам соцыялістычнага спаборніцтва, якое перарасло ў стаханаўскі рух.

У гонар свайго XX-годдзя комсамольцы падрыхтавалі дастойныя падарункі мацеры-радзіме. У прамысловасці, у сельскай гаспадарцы, у навуцы маладыя энтузіясты давалі высокія паказальнікі працы. На віцебскай фабрыцы імя КІМ з 4.500 маладых рабочых і работніц 3.400 стаханаўцаў. Імёны лепшых комсамольцаў Ані Туркоўскай, Ольгі Пучковай, Клаўдзіі Антаневіч, Ольгі Васілёнак, Ніны Камароўскай занесены на дошку гонару імя XX-годдзя комсамола. Усе 123 комсамольцы завода «Гомсельмаш» з'яўляюцца стаханаўцамі. Комсамолец-камбайнер Жлобінскай МТС тав. Гараўцоў убраў за сезон на камбайне «Комунар» 470 гектараў. Комсамольская арганізацыя калгаса імя Куйбышэва, Бабруйскага раёна, разгарнуўшы соцыялістычнае спаборніцтва. дабілася высокіх ураджаяў на калгасных палях. У гэтым годзе калгаснікі атрымліваюць на працадзень 8 руб. грошай, 10 кг. бульбы і 2 кг. зернавых. Старшынёй гэтага калгаса працуе комсамолец тав. Мінкевіч — дэпутат Вярхоўнага Совета БССР.

— Любіць сваю радзіму,—піша комсамолец, ордэнаносец, дэпутат Вярхоўнага Совета СССР тав. Навіцкі, — ненавідзець ворагаў і бязлітасна змагацца з імі, не спыняючыся перад труднасцямі, ісці наперад да новых перамог у славу радзімы, у імя справы партыі Леніна — Сталіна, — вось якасці, якія выхаваў ва мне комсамол.

У гэтых словах выказаны пачуцці ўсёй совецкай моладзі. Юнакі і дзяўчаты нашай краіны, святкуючы XX-годдзе Ленінска-Сталінскага комсамола, аглядаючы пройдзены шлях, з гонарам заявяць: **нас выхавала партыя большэвікоў, партыя Леніна—Сталіна.**

ВЛКСМ — масавая арганізацыя перадавой совецкай моладзі, арганізацыя непартыйная, але прымыкаючая да ВКП(б). Яна мае сваёй мэтай — дапамагчы партыі выхаваць моладзь нашай краіны ў комуністычным духу. Комсамол — гэта асноўны рэзерв партыі, які рыхтуе дастойнае папаўненне радоў ВКП(б). За 20 год у партыю было прынята 995.141 комсамолец. Па даных на 20 верасня 1938 г., з моманту аднаўлення прыёму ў ВКП(б) у партыю прынята 177.452 комсамольцы.

Роля комсамола як рэзерва партыі вельмі вялікая. Значную частку насельніцтва нашай краіны складае моладзь, якая нарадзілася пры совецкай уладзе. Партыя даручыла комсамолу выхоўваць маладое пакаленне. І комсамол выхаваў выдатныя кадры совецкай інтэлігенцыі, якая па-праву называецца соллю зямлі совецкай.

Партыя большэвікоў і совецкі ўрад высока ацанілі работу комсамола, узнагарадзіўшы яго двума ордэнамі.

Выхад у свет Кароткага курса гісторыі ВКП(б) дапаможа комсамольцам авалодаць рэволюцыйнай тэорыяй марксізма-ленінізма. На слаўных старонках Гісторыі ВКП(б) будзе выхоўвацца пакаленне маладых пераможцаў. Авалодваючы большэвізмам, комсамольцы яшчэ вышэй узнімуць свой ідэйны ўзровень, рэволюцыйную пільнасць, яшчэ цясней згуртуюцца вакол Сталінскага Цэнтральнага Камітэта.

Уступаючы ў 21 год, кожны комсамолец і комсамолка будуць працаваць як дастойныя сыны і дочкі сваёй мацеры—Усесаюзнай комуністычнай партыі (большэвікоў), будуць вялікімі справамі на карысць соцыялістычнай радзімы апраўдваць сваю прыналежнасць да Комуністычнага саюза моладзі, ля калыбелі якога стаяў вялікі Ленін і якога штодзённа накіроўвае і вучыць правадыр працоўных усяго свету вялікі Сталін.

ХРОНІКА

Соўнарком СССР пастанавіў адзначыць сур'ёзныя поспехі канструктараў тт. Палікарпава, Архангельскага і Ільюшына ў справе канструявання новых тыпаў самалётаў і прэміраваць кожнага з іх выдачай па 100 тысяч рублёў і па аўтамашыне «ЗИС».

УЗНАГАРОДЖАННЕ ОРДЭНАМІ СССР, МЕДАЛЯМІ „ЗА АДВАГУ“ І „ЗА БАЯВЫЯ ЗАСЛУГІ“

Указам Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР за ўзорнае выкананне баявых заданняў, за доблесць і мужнасць, праяўленыя пры абароне раёна возера Хасан, ордэнамі Саюза і медалямі СССР узнагароджаны камандны, начальніцкі састаў, чырвонаармейцы Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі і пагранічнай аховы, члены сем'яў комначсастава, работнікі шпіталяў і гандлёвага флота.

Ордэнам Леніна ўзнагароджаны: старшы лейтэнант А. М. Матвееў, старшы лейтэнант М. Г. Маскавец, лейтэнант В. В. Маргуноў, старшы лейтэнант А. Т. Нікіфараў, палітрук І. І. Ніканораў, малодшы камандзір П. Ф. Нікіфараў, чырвонаармеец В. І. Накаракаў, чырвонаармеец Л. І. Неміроўскі, малодшы камандзір Н. В. Ошуркоў, чырвонаармеец К. Р. Остапчанка, чырвонаармеец В. І. Паздзееў, чырвонаармеец І. В. Русакоў, старшы палітрук В. Н. Самарукаў, малодшы камандзір В. С. Сямёнаў, малодшы камандзір Г. Ф. Сасноўскі, старшы лейтэнант Е. С. Сідарэнка, чырвонаармеец І. І. Сотнікаў, чырвонаармеец А. К. Савіных, лейтэнант С. І. Смалякоў, камбрыг А. Н. Федотаў.

Ордэнам «Чырвоны Сцяг» узнагароджаны 400 чалавек. Сярод іх — чырвонаармейцы І. Г. Кнетс, Н. А. Князеў, Н. Т. Каробкін, Н. А. Кажэўнікаў, малодшыя камандзіры П. М. Конеў, П. А. Каршуноў, І. П. Кочнеў, лейтэнанты З. Ф. Козел, А. А. Канаплёў, С. П. Корзнікаў, старшыя лейтэнанты Д. І. Красавін, Д. П. Краўцоў, В. А. Кулраўцаў, палкавы камісар І. П. Кулікаў, ваенфельчар П. Ф. Кудлаенка, нам. палітрука А. І. Кучава, палітрук С. Д. Куляшоў, капітан Я. П. Лебедзеў і інш.

Ордэнам «Красная Звезда» узнагароджаны 400 чалавек. У іх ліку — чырвонаармейцы Н. П. Залешын, Шарып Зарытдзінаў, І. І. Засыпкін, П. І. Захараў, ваентэхнік 1-га ранга П. Ф. Зайцаў, нам. палітрука П. І. Зінін, інтэндант 2-га ранга А. А. Іваноў, палітрук Н. Д. Ішкоў, ваенурач 3-га ранга Г. Н. Казанчоў, ваенфельчар М. Ф. Калінаў, ваенурач 3-га ранга Д. І. Каналкін, Наталья Васільеўна Карташова, капітан С. Н. Каткоў, майор С. К. Калеганаў і інш.

Медалем «За адвагу» ўзнагароджаны 340 чалавек.

340 чалавек узнагароджаны **медалем «За баявыя заслугі».**

У наступных нумарах газеты будзе апублікаван працяг Указа аб узнагароджаннях.

ЛЕНІНСКАМУ КОМСАМОЛУ

ПРЫВІТАННЕ Ў ДЗЕНЬ ДВАЦЦАЦІГАДОВАГА ЮБІЛЕЮ ВЛКСМ

Цэнтральны Камітэт Усесаюзнай Комуністычнай партыі (большэвікоў) вітае Ленінскі Комсамол у дзень яго дваццацігоддзя.

За дваццаць год Комсамол прайшоў слаўны шлях барацьбы і перамог. Комсамол выхаваў дзесяткі і сотні тысяч выдатных совецкіх людзей, мужных, бясстрашных байцоў Совецкага народа, лепшых прадстаўнікоў маладога пакалення рабочых, калгаснікаў, совецкай інтэлігенцыі, якія не пакладаючы рук працуюць ва ўсіх галінах соцыялістычнага будаўніцтва, у арміі і ў школе, на будоўлях і на заводах, у соўгасах і калгасах, у галіне навукі, тэхнікі і мастацтва, у Советах, у профсаюзах, у кааперацыі.

Гэтых поспехаў Комсамол дабіўся таму, што ён заўсёды змагаўся пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі, высока трымаў сцяг Леніна — Сталіна, аб'ядноўваючы вакол яго мільёны працоўнай моладзі, заўсёды з'яўляўся верным памочнікам партыі, яе баявым рэзервам.

Гэтыя поспехі былі-б больш значнымі і ўсебаковымі, калі-б ЦК ВЛКСМ не дапусціў у апошні час рад сур'ёзных памылак у справе ідэйнага выхавання моладзі, ачышчэння Комсамола ад варожых элементаў і вылучэння новых кадраў комсамольскіх работнікаў на кіруючую работу.

ЦК ВКП(б) жадае Ленінскаму Комсамолу поспехаў у справе выхавання нашай моладзі ў духу марксізма-ленінізма, у духу непрымірымай барацьбы з ворагамі народаў СССР, у духу далейшага ўмацавання брацкіх уз салідарнасці паміж працоўнымі ўсяго свету.

ЦК ВКП(б) упэўнен, што ўзброены вучэннем марксізма-ленінізма, Комсамол праявіць яшчэ больш ініцыятывы і дысцыплінаванасці ва ўсіх галінах соцыялістычнай гаспадаркі і культуры, у справе ўзмацнення абароназдольнасці нашай краіны, умацавання нашай арміі, нашага флота, нашай авіяцыі.

ЦК спадзяецца, што Комсамол і ў далейшым будзе самаадданна выконваць свой абавязак перад Совецкай радзімай і міжнародным пролетарыятам.

Няхай жыве совецкая моладзь!

Няхай жыве Ленінскі Комсамол!

Цэнтральны Камітэт Усесаюзнай Комуністычнай партыі (большэвікоў)

ЦЭНТРАЛЬНАМУ КАМІТЭТУ УСЕСАЮЗНАГА ЛЕНІНСКАГА КОМУНІСТЫЧНАГА САЮЗА МОЛАДЗІ

Дарагія таварышы!

Выканком Комуністычнага Інтэрнацыянала моладзі шле палкае прывітанне слаўнаму ордэнаноснаму ВЛКСМ у дзень яго дваццацігоддзя.

Дваццацігоддзе ВЛКСМ — свята усёй многамільённай сям'і совецкай моладзі — праводзіцца ў перыяд, калі вялікая Совецкая краіна дабілася новых выдатных перамог соцыялізма. Калоны маладых стаханаўцаў атрымліваюць штодзённа новыя перамогі на фронце соцыялістычнай прамысловасці і калгасных палях. Сваёй стойкай, смелай барацьбой армія маладых герояў Совецкага Саюза пакарае прыроду на карысць чалавецтва. Бясстрашна працуюць комсамольцы на зямлі і ў шахтах, у паветры і ў водных глыбінях, у вечных ільдах Паўночнага полюса і як смелыя барацьбіты навукі і чалавечага прагрэса ўзбагачаюць веды чалавецтва. Совецкі Саюз — гэта гіганцкая кузня натхнёнай мірнай творчай работы. Гэта — аплот міру, поўная сілы крэпасць соцыялізма, надзея ўсіх мільёнаў маладых людзей, якія стогнуць пад гнётам капіталізма і зверскага фашызма.

У той час, як моладзь усіх нацыянальнасцей Совецкай краіны перажывае небывалы матэрыяльны і культурны ўздым, фашысцкая Германія стварыла нязносныя ўмовы жыцця для сваёй моладзі, прыгнятае моладзь Аўстрыі і пагранічных абласцей Чэхаславакіі, увергнуўшы іх у омут свайго лютага гнёту. Фашызм стараецца знішчыць свабоду народаў Іспаніі і Кітая. Барацьба не лёгкая, але няма сумнення, што ў канчатковым выніку гераічнымі намаганнямі іспанскага і кітайскага народаў, разам з усімі свабодалюбівымі, прагрэсіўнымі сіламі свету, — фашызм пацерпіць паражэнне.

Працоўная моладзь ва ўсіх капіталістычных краінах вядзе жорсткую барацьбу за свабоду, мір і прагрэс. Пляччо к плячу з рэволюцыйным рабочым класам яна змагаецца за лепшае будучае супроць фашызма. Штодзённа яна робіць геройскія подвігі ў барацьбе супроць гэтага злейшага ворага чалавецтва. У акопах Мадрыда, у далёкім Кітаі, у Берліне ці Рыме — усюды рэволюцыйная моладзь змагаецца за свабоду свайго народа, **не баючыся ні** смерці, ні турмаў. Ва ўсіх краінах яна згуртоўваецца ўсё цясней, каб каваць адзінства маладога пакалення для барацьбы супроць фашызма, за мір. У гэтай барацьбе вялікая краіна Советаў ўсяляе ў моладзь капіталістычных краін мужнасць і падае ёй прыклад, бо Совецкі Саюз ажыццявіў на справе новы чалавечы лад, аб якім марыць прыгнечаная моладзь капіталістычных краін.

ВЛКСМ будзе святкаваць свой слаўны юбілей з усведамленнем таго, што ён з самага пачатку даў сваёй радзіме ўсё, што можа толькі даць моладзь. Тысячы комсамольцаў кроўю свайго сэрца абаранялі совецкую дзяржаву ад шалёных атак міжнароднай рэакцыі. Юнацкі энтузіязм натхняў лепшую частку рабочай і сялянскай моладзі ў перыяд, калі трэба было вызваленую ад ворага Совецкую краіну ператварыць у краіну трыумфа соцыялістычнага будаўніцтва. Слава першых будаўнікоў Сталінграда, Комсамольска, Магнітагорска разнеслася далёка за межы Совецкай краіны. Як у гарачых абласцях Сярэдняй Азіі, так і ў абласцях вечнай мерзлаты, усюды моладзь, мабілізаваная ВЛКСМ, з энтузіязмам працавала над тым, каб ператварыць краіну ў квітнеючую соцыялістычную індустрыяльную дзяржаву.

Заветы Леніна і бацькаўскія ўказанні Сталіна аб неабходнасці вучыцца, авалодваць тэхнікай і навукай былі пуцяводнай зоркай у развіцці ВЛКСМ. ВЛКСМ вырасціў сотні тысяч інжынераў, аграномаў, настаўнікаў, лётчыкаў і вучоных, якія сёння з беззаветнай самаадданасцю служаць справе соцыялізма. Многа выхаванцаў ВЛКСМ узнагароджаны сёння вышэйшым ганаровым званнем краіны, званнем «Героя Совецкага Саюза», многія з яго членаў носяць з гордасцю ордэны Совецкага Саюза. Яны паказваюць бліскучыя прыклады храбрасці і гераізма не толькі для совецкай моладзі, але і для моладзі ўсяго свету. Іх подвігі натхняюць моладзь па той бок граніцы на барацьбу за свабоднае і шчаслівае жыццё.

Хто даў ВЛКСМ, усёй совецкай моладзі сілу рабіць такія подвігі? Гэту сілу далі і даюць ім кіраўніцтва і клопаты большэвіцкай партыі, кіраўніцтва і клопаты таварыша **Сталіна**, вялікага друга і настаўніка моладзі. Большэвіцкая партыя выхавала совецкую моладзь, яна натхняе і вядзе ВЛКСМ. Яна выхоўвае моладзь у духу марксізма-ленінізма і дае ёй тым самым непераможную сілу, неабходную для таго, каб рабіць гераічныя подвігі на карысць радзімы і ўсяго чалавецтва. Большэвіцкая партыя і асабістыя клопаты таварыша **Сталіна** стварылі для совецкай моладзі ўсе ўмовы, усе сродкі, неабходныя для разгортвання яе гіганцкіх творчых сіл.

У падзяку за выключныя клопаты **Сталіна**, партыі і ўрада ВЛКСМ адказвае бязмежнай адданасцю справе комунізма, чэснай творчай работай на карысць Совецкай краіны.

З воклічамі: «Няхай жыве таварыш Сталін!», «Няхай жыве партыя!», «Няхай жыве радзіма!» ішла совецкая моладзь на Далёкім Усходзе супроць уварваўшагася ворага і сцерла яго з твару зямлі. Высока трымаць сцяг большэвізма, пранесці яго скрозь самы люты бой да перамогі ў славу совецкай радзімы — такая была і ёсць ганаровая задача ВЛКСМ.

20 год ВЛКСМ азначаюць 20 год вернасці і адданасці сцягу Леніна — Сталіна.

20 год ВЛКСМ — гэта 20 год барацьбы супроць усіх ворагаў большэвізма, гэта годы непахіснай вернасці большэвіцкай партыі, таварышу **Сталіну.**

Вернасць большэвіцкай партыі была і ёсць істотная крыніца сілы і поспеху ВЛКСМ. ВЛКСМ разам з совецкім народам нанёс смяртэльны ўдар трацкісцка-бухарынскім ворагам народа, пасобнікам крывавага фашызма, якія хацелі ўвергнуць совецкую моладзь у фашысцкае варварства. Будучы верным памочнікам большэвіцкай партыі, ВЛКСМ дапамагаў і будзе дапамагаць партыі ў справе выкрыцця і знішчэння злачынных агентаў і шпіёнаў фашызма. Словы Полі Нагавіцынай — гэтай афяры трацкісцкіх падонкаў — гучалі з самага сэрца совецкай моладзі, калі яна гаварыла: «Толькі з пагардаю і нянавісцю магу я вымаўляць ганебныя імёны трацкісцкіх прадажнікаў і здраднікаў радзімы. Няхай будуць яны пракляты, гэтыя нягоднікі і падлюгі! Фашысцкія ланцужныя сабакі хацелі задушыць нас голадам, беспрацоўем, капіталістычным гнётам. Яны прабавалі распрадаць нашу радзіму. Але гэта ім не ўдалося і ніколі ні за што не ўдасца». Яе словы дыхаюць нянавісцю, якую ўся совецкая моладзь і ўвесь Комуністычны Інтэрнацыянал моладзі іспытваюць супроць гэтых прадажных агентаў фашызма, страціўшых усякае чалавечае аблічча.

20 год ВЛКСМ — гэта 20 год школы комунізма, 20 год вучобы і вывучэння марксізма-ленінізма, 20 год жыццёвай школы маладога пакалення ўсяго совецкага народа.

ВЛКСМ, выхаваны ў духу ленінізма, з'яўляецца авангардам рабочай і працоўнай моладзі ўсяго свету. Ён — настаўнік, друг і памочнік усіх секцый Комуністычнага Інтэрнацыянала моладзі. Ён — бліскучы прыклад самаадданай барацьбы за справу рабочага класа. Натхняемы духам інтэрнацыяналізма, ВЛКСМ выконвае словы таварыша **Сталіна**, заявіўшага, што:

«Інтэрнацыяналізм з'яўляецца асноўнай ідэяй, пранікаючай работу комсамола. У гэтым яго сіла. У гэтым яго моц. Трэба, каб дух інтэрнацыяналізма лунаў заўсёды над комсамолам».

20 год ВЛКСМ—гэта 20 год выхавання совецкай моладзі ў духу баявога інтэрнацыяналізма, 20 год салідарнасці з рэволюцыйнай моладдзю ўсяго свету. Узы цеснага супрацоўніцтва і брацтва моладзі ўсіх народаў вялікай совецкай краіны з'яўляюцца залогам надыходзячага брацкага яднання моладзі ўсяго свету пад сцягам комунізма.

Няхай жыве слаўны ВЛКСМ, выгадаваны Леніным і Сталіным!

Няхай жыве непераможная партыя большэвікоў, заваяваўшая совецкай моладзі шчаслівае і ўпэўненае жыццё!

Няхай жыве вялікі Сталін, правадыр пролетарыята ўсяго свету!

САКРАТАРЫЯТ ВЫКАНКОМА КОМУНІСТЫЧНАГА ІНТЭРНАЦЫЯНАЛА МОЛАДЗІ

НАС ВЫХОЎВАЕ ПАРТЫЯ ЛЕНІНА—СТАЛІНА

МАЛАДЫЯ ЭНТУЗІЯСТЫ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ ПРАЦЫ І АБАРОНЫ (справа налева): комсамольцы-пагранічнікі, выдатнікі баявой і палітычнай вучобы, занесеныя на дошку гонару імя XX-годдзя ВЛКСМ Б. С. НІКІЦІН і В. Д. ДЗЕМОХІН; стахановец механа-зборачнага цэха менскага машынабудаўнічага завода імя Кірава Н. Н. ЗАПОЛЬСКІ, які выконвае вытворчыя нормы на 250 проц.; А. Н. АСТАШОНАК — былая работніца швейнай фабрыкі імя Крупскай — скончыла школу пілотаў без адрыву ад вытворчасці, працуе зараз намеснікам дырэктара фабрыкі; комсамолка-студэнтка Беларускага дзяржаўнага універсітэта В. С. ДЗЕМЯНОВІЧ на «выдатна» скончыла снайперскую школу; камбайнер Жлобінскай МТС комсамолец В. Ф. ГАРАЎЦОЎ, які адным з першых у БССР выканаў урадавае заданне па ўборцы збожжа; комсамолка-стаханаўка гомельскай трыкатажнай фабрыкі імя 8 сакавіка Н. Н. ДЗЕБОЙ працуе ў трыкатажным цэху на 23 сістэмах замест 16.

СОВЕЦКІЯ ПАТРЫЁТЫ

Ленінска-Сталінскі комсамол выхаваў у сваіх радах палкіх патрыётаў, бязмежна адданых сыноў і дачок справе соцыялізма, гатовых аддаць жыццё ў барацьбе за абарону заваяванняў Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі. Комсамол, совецкая моладзь, адзначаючы свой слаўны юбілей, будзе бясконца ўдзячна партыі Леніна — Сталіна за бацькоўскія клопаты і ўвагу да моладзі.

У комсамол я ўступіў у 1931 годзе. У радах Ленінска-Сталінскага комсамола я вырас да дзяржаўнага дзеяча, дэпутата Вярхоўнага Совета СССР. Усе свае сілы і веды аддаю на тое, каб апраўдаць высокае давер'е нашага народа. Буду імкнуцца стаць дзяржаўным дзеячом ленінска-сталінскага тыпу.

Ва славу партыі Леніна — Сталіна, ва славу нашай радзімы я аддана працаваў на ўсіх участках, куды пасылаў мяне комсамол. У 1935 годзе быў заклікан ў рады нашай слаўнай Чырвонай Арміі. Служба ў арміі з'явілася выдатнай школай палітычнага выхавання. Я ўпарта вучыўся, авалодваў складанай тэхнікай, вучыў іншых байцоў. Мая работа ацэнена совецкім урадам, і я быў узнагароджан ордэнам Чырвонай Звязды.

Партыя Леніна — Сталіна і наша любімая радзіма даручылі мне адказнейшае заданне — умацаванне абараназдольнасці нашай краіны. Для выканання гэтых заданняў я не шкадаваў сваіх сіл і ўмення Даручэнне было выканана з гонарам. Совецкі ўрад у другі раз узнагарадзіў мяне ордэнам Чырвонага Сцяга.

Загадам народнага камісара абароны, маршала Совецкага Саюза К. Е. Варашылава створан танкавы экіпаж братоў Навіцкіх.

Я і мае браты бязмежна ўдзячны за аказанае наркомам абароны давер'е Гэта нас абавязвае яшчэ больш працаваць над умацаваннем ваеннай магутнасці краіны соцыялізма. Калі вораг адважыцца напасці на граніцы вялікага Совецкага Саюза, мы будзем біць яго, як героі Хасана.

Д. Я. НАВІЦКІ,
лейтэнант-ордэнаносец, дэпутат Вярхоўнага Совета СССР.

ЗА РОСКВІТ СОВЕЦКАЙ НАВУКІ

Для мяне асабіста юбілей комсамола — выключна выдатная падзея ў маім жыцці. Вось ужо 13 год як я маю шчасце быць у радах Ленінска-Сталінскага комсамола. 16-гадовым падросткам, бронь-вучнем бабруйскага лесазавода № 2 я ўступіў у ВЛКСМ. Няма чаго даказваць, якую велізарную ролю адыграла комсамольская арганізацыя ў фармаванні маёй свядомасці, у выхаванні мяне. Аглядаючыся на свой пройдзены шлях, не магу без пачуцця глыбокай удзячнасці гаварыць аб комсамоле.

Па прамому ўказанню комсамола я паступіў на вучобу ў юрыдычны інстытут, затым у аспірантуру Акадэміі навук БССР. Гэта—велізарны шлях ад бронь-падростка да навуковага працаўніка. Але заўсёды я адчуваў цёплыя клопаты комсамольскага калектыва, які падтрымліваў і натхняў на цяжкім шляху ў навуку. Вось ужо трэці год выкладаю крымінальнае права. Апошні год напярэдадні XX-годдзя комсамола з'яўляецца асабліва знамянальным для мяне. Я атрымаў званне кандыдата юрыдычных навук і вылучан намеснікам дырэктара па навуковай і вучэбнай частцы юрыдычнага інстытута пры НКЮ БССР.

Такі рост для моладзі магчымы толькі ў нашай совецкай краіне, дзе моладзь акружана бацькаўскімі клопатамі партыі Леніна—Сталіна і вялікага настаўніка, нашага любімага Сталіна.

Для нас, маладых навуковых работнікаў, няма большага шчасця, як адплаціць радзіме і партыі за ўвагу і клопаты работай і работай на далейшы, яшчэ большы росквіт совецкай навукі, на выхаванне маладога пакалення ў комуністычным духу.

М. А. ГЕЛЬФЕР,
дацэнт, кандыдат юрыдычных навук.

СІЛА КАЛЕКТЫВА

Сёння спаўняецца слаўная дата XX-годдзя Ленінска-Сталінскага комсамола. 20 год перадавая моладзь нашай квітнеючай краіны пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна актыўна змагаецца на ўсіх участках барацьбы за соцыялізм. Комсамол быў, ёсць і будзе баявым надзейным памочнікам партыі большэвікоў.

Мільёны юнакоў і дзяўчат многім абавязаны комсамолу. Сваім палітычным ростам, авалоданнем ведамі я абавязан комсамольскай арганізацыі, дружнаму комсамольскаму калектыву. Пачынаючы з 1931 года, калі я ўступіў у комсамол, уся мая работа ідзе на карысць соцыялістычнай радзімы.

Калі магутная хваля калектывізацыі пракацілася ва ўсёй краіне, мы, комсамольцы бабруйскай кааператыўнай школы, часта выязджалі на вёску, растлумачвалі сялянам перавагі буйнай калектыўнай гаспадаркі, дапамагалі ім выкрываць кулакоў, гэтых крывавых эксплаататараў.

4 годы таму назад комсамольская арганізацыя накіравала мяне працаваць у калгас імя Куйбышэва, Бабруйскага раёна. У калгасе не было комсамольскай арганізацыі. Усю сваю работу я накіраваў на тое, каб умацаваць калгас, каб аб'яднаць перадавую моладзь у цесны калектыў — комсамольскую арганізацыю. Зараз 14 юнакоў і дзяўчат з'яўляюцца комсамольцамі, перадавікамі соцыялістычнай працы.

Лепшыя маладыя стаханаўцы—Соня Розенбаум, Оля Парахневіч, Іван Рычага, Маня Старцава, Валодзя Гудзінскі, Аляксандр Ламака падрыхтавалі дастойны падарунак мацеры-радзіме ў гонар XX-годдзя Ленінска-Сталінскага комсамола. Гэтыя маладыя энтузіясты кожны дзень выконваюць сваю норму на 150—200 проц.

Сход калгаснікаў даручыў мне ўзначальваць калгас. Усе свае намаганні, усе свае здольнасці я накіраваў на тое, каб апраўдаць аказанае давер'е і можна сказаць, што дасягнуты значныя поспехі ва ўмацаванні калгаса, у заваяванні заможнага жыцця калгаснікаў. Калгас поўнасцю выканаў свае абавязкі перад дзяржавай. Першым у раёне скончыў усе сельскагаспадарчыя работы. Калгаснікі жывуць заможна радасна. На кожны працадзень яны атрымліваюць у гэтым годзе па 8 рублёў грашыма, каля 2 кг. збожжа, 10 кг. бульбы і т. д.

Комсамол—дружная, спаяная сям'я, якая працуе пад кіраўніцтвам нашай слаўнай мацеры — Усесаюзнай комуністычнай партыі большэвікоў. Па закліку партыі, па закліку нашага дарагога і любімага таварыша Сталіна маладыя патрыёты калгасных палёў ва славу радзімы гатовы ісці на любыя подвігі, каб апраўдаць званне члена Ленінска-Сталінскага комсамола.

К. МІНКЕВІЧ,
дэпутат Вярхоўнага Совета БССР, старшыня калгаса імя Куйбышэва, Бабруйскага раёна.

КОМСАМОЛ ДАЎ МНЕ ПУЦЁЎКУ Ў ЖЫЦЦЁ

Вялікі і радасны сёння дзень! Краіна, увесь совецкі народ адзначаюць слаўны юбілей — XX-годдзе Ленінска-Сталінскага комсамола.

Колькі слаўных, гераічных старонак упісаў комсамол у залатую кнігу перамог нашай краіны! І мне радасна ўсведамляць, што і я — радавы член Ленінска-Сталінскага комсамола — у меру сваіх сіл і здольнасцей аддавала і аддаю сваю маладую энергію на агульную справу соцыялістычнага будаўніцтва.

Комсамол даў мне пуцёўку ў жыццё. Я стала совецкім педагогам. Вялікае шчасце выхоўваць маладое совецкае пакаленне ў духу комунізма, у духу глыбокай адданасці нашай мацеры-радзіме, комуністычнай партыі і любімаму правадыру і настаўніку таварышу Сталіну.

Званне народнага настаўніка ў нашай краіне паднята на такую вышыню, на якой настаўнік не стаіць і не можа стаяць у капіталістычным грамадстве. Совецкі настаўнік акружан найвялікшай увагай і клопатамі партыі і ўрада.

Я стараюся апраўдаць гэта высокае званне чэснай работай, нястомным павышэннем сваіх палітычных і агульнаадукацыйных ведаў.

Сваіх вучняў я выхоўваю на прыкладах гераічных подвігаў сыноў і дачок совецкага народа. Я расказваю вучням аб героях Хасана, аб мужнасці совецкіх лётчыкаў, аб большэвіках, заваяваўшых Паўночны полюс, пракладваючых новыя паветраныя шляхі і т. д.

Званне члена Ленінска - Сталінскага комсамола — гэта не толькі гонар, гэта накладвае і вялікія абавязкі Прыкладу ўсе сілы да таго, каб гэтыя абавязкі поўнасцю выканаць.

Ю. Г. АЙВАЗОВА,
настаўніца II класа сярэдняй школы.

ВЫДАТНАЯ ШКОЛА

Сваё вялікае свята — XX-годдзе Чырвонасцяжнага Ленінска-Сталінскага комсамола я сустракаю, як шчаслівы сын соцыялістычнай радзімы.

У 1935 годзе я ўступіў у комсамол, які выхаваў з мяне гарачага патрыёта нашай краіны, навучыў працаваць не шкадуючы сіл і здароўя, бязлітасна змагацца з ворагамі народа.

Я паставіў перад сабой задачу: апраўдаць высокае званне комсамольца. Ведаючы, што для растучай соцыялістычнай сельскай гаспадаркі патрэбны высокакваліфікаваныя спецыялісты, я паступіў вучыцца трактарыстам.

Калі на беларускія палі прышоў з паўднёвых раёнаў Саюза камбайн, у мяне з'явілася жаданне авалодаць гэтай складанейшай машынай. Свайго дабіўся. У адзін з прыгожых летніх дзён мой «Комунар» паплыў па хвалюючамуся акіяну высокага, у рост чалавека, жыта.

Прымяняючы стаханаўскія метады работы, я дабіўся высокай прадукцыйнасці працы на камбайнавай уборцы. За сезон 1938 года ўбраў 470 гектараў, заняўшы першае месца сярод камбайнераў ордэнаноснай Совецкай Беларусі.

Мая работа высока ацэнена кіраўнікамі партыі і ўрада БССР.

Некалькі дзён назад я быў прынят у кандыдаты партыі Леніна—Сталіна. Гэта яшчэ больш натхніла мяне на лепшую работу, на барацьбу за выкананне сталінскага лозунга — даць краіне штогод 7—8 мільярдаў пудоў хлеба.

У 1939 годзе я хацеў-бы, каб мне далі магчымасць папрацаваць на 20-футавым камбайне «Сталінец». Гэту машыну я ведаю не горш, чым «Комунар», і экзамен здаў на выдатна. Абавязваюся камбайнам «Сталінец» убраць не менш 700—800 гектараў каласавых за сезон.

Сёння я камбайнер і трактарыст, а калі пранясецца кліч партыі і комсамола: «У бой за радзіму, таварышы!»— я сяду ў танк, і мая машына будзе працаваць, як маладое комсамольскае сэрца.

В. Ф. ГАРАЎЦОЎ,
камбайнер Жлобінскай МТС.

XX ГОД ВЛКСМ

Гісторыя Ленінска-Сталінскага комсамола неадлучна ад гісторыі Усесаюзнай комуністычнай партыі (большэвікоў), ад гісторыі барацьбы працоўных нашай радзімы пад кіраўніцтвам партыі большэвікоў за ўладу советаў, за соцыялізм.

Свайму зараджэнню, росту і выдатным поспехам комсамол абавязан вялікай большэвіцкай партыі і яе правадырам Леніну і Сталіну. Большэвіцкае партыйнае кіраўніцтва з'яўляецца крыніцай сілы і моцнасці комсамола.

У баях за перамогу совецкай улады рэвалюцыйная моладзь з гонарам выканала задачы, ускладзеныя на яе партыяй Леніна—Сталіна.

Вялікая Кастрычніцкая соцыялістычная рэвалюцыя ў СССР узняла да актыўнага палітычнага жыцця найшырэйшыя масы працоўнай моладзі.

Большэвіцкая партыя падрыхтавала скліканне першага Усерасійскага з'езда саюзаў моладзі. З'езд быў склікан 29 кастрычніка 1918 года ў Маскве. На з'ездзе прысутнічала 176 дэлегатаў ад 22.100 членаў саюзаў моладзі. З'езд палітычна і арганізацыйна аформіў стварэнне комсамола, аб'яднаўшы юнацкія арганізацыі нашай краіны ў адзіны Расійскі комуністычны саюз моладзі (РКСМ).

Першы з'езд РКСМ, які прайшоў пад непасрэдным кіраўніцтвам большэвіцкай партыі і В. І. Леніна, так вызначыў галоўную задачу комсамола: «Саюз салідарны з Расійскай комуністычнай партыяй (большэвікоў). Саюз ставіць сабе мэтай распаўсюджванне ідэй комунізма і ўцягненне рабочай і сялянскай моладзі ў актыўнае будаўніцтва Совецкай Расіі».

У грозныя годы грамадзянскай вайны ўся работа комсамола вызначалася задачамі абароны соцыялістычнай бацькаўшчыны. У гэтыя годы былі праведзены тры ўсерасійскія мабілізацыі, якія далі Чырвонай Арміі каля 25 тысяч комсамольцаў. У прыфрантавай паласе комсамольцы ўходзілі на фронт цэлымі арганізацыямі.

У баях супроць полчышчаў інтэрвентаў і белагвардзейцаў комсамольцы праявілі выключнае геройства і мужнасць. Дзесяткі тысяч юнакоў і дзяўчат загінулі смерцю храбрых у барацьбе за сваю соцыялістычную бацькаўшчыну.

За баявыя заслугі на франтах грамадзянскай вайны совецкі ўрад узнагарадзіў комсамол ордэнам Чырвонага Сцяга.

Скончылася грамадзянская вайна. Большэвіцкая партыя кінула ўсе сілы на аднаўленне народнай гаспадаркі. Комсамол і тут з'яўляецца актыўным памочнікам партыі.

У кастрычніку 1920 года сабраўся III з'езд РКСМ. У цэнтры ўвагі з'езда сталі пытанні ўнутрысаюзнай работы і комуністычнага выхавання падрастаючага пакалення. На з'ездзе выступіў В. І. Ленін. У сваёй гістарычнай прамове, стаўшай праграмай усёй работы комсамола, В. І. Ленін намеціў задачы комсамола ў справе комуністычнага выхавання, асветы і вучобы моладзі. Ленін гаварыў:

«...саюз моладзі і ўся моладзь наогул, якая хоча перайсці да комунізма, павінна вучыцца комунізму».

«Саюз комуністычнай моладзі толькі тады апраўдае сваё з ше, што ён ёсць саюз комуністычнага маладога пакалення, калі ён кожны крок свайго вучэння, выхавання, асветы звязваць будзе з удзелам у агульнай барацьбе ўсіх працоўных супроць эксплуататараў».

Уся далейшая дзейнасць комсамола заключалася і заключаецца ў выкананні гэтых указанняў В. І. Леніна. З'яўляючыся авангардам, ударнай групай усёй совецкай моладзі ў соцыялістычным будаўніцтве, комсамол выхоўваў моладзь у комуністычным духу, усямерна дапамагаў ёй авалодваць рэвалюцыйнай тэорыяй большэвізма, клапаціўся аб яе асвеце і вучобе.

ДА 20-ГОДДЗЯ ЛЕНІНСКА-СТАЛІНСКАГА КОМСАМОЛА. НА ЗДЫМКУ: адпраўка петраградскіх комсамольцаў у 1920 годзе на белапольскі фронт (Цэнтральны музей РСЧА).

У годы ўпорнай барацьбы за аднаўленне народнай гаспадаркі, у годы разгорнутага соцыялістычнага наступлення пад сцягам сталінскіх пяцігодак, у годы барацьбы за асваенне тэхнікі комсамол ішоў у першых радах совецкіх патрыётаў, праяўляючы цуды гераізма.

У маі 1928 года ў сваім выступленні на VIII з'ездзе комсамола таварыш Сталін намеціў праграму дзейнасці комсамола ў барацьбе за пабудову соцыялізма ў нашай краіне. У сваёй прамове таварыш Сталін указаў, што «...задача ўзмацнення баявой гатоўнасці пролетарыята з'яўляецца той задачай, якая павінна пранікаць усю нашу работу, пакуль ёсць класы ў нашай краіне і пакуль мы маем капіталістычнае акружэнне».

У сувязі з разгарнуўшайся барацьбой за соцыялістычную рэканструкцыю ўсёй народнай гаспадаркі таварыш Сталін прысвяціў перад комсамолам задачу стварэння новых маладых кадраў большэвікоў-спецыялістаў.

«**Авалодаць навукай,** — гаварыў таварыш Сталін. — **выкаваць новыя кадры большэвікоў-спецыялістаў па ўсіх галінах ведаў, вучыцца, вучыцца, вучыцца ўпорнейшым чынам** — такая цяпер задача **Паход рэвалюцыйнай моладзі ў навуку** — вось што нам трэба цяпер, таварышы».

Натхнёны ўказаннямі правадыра Ленінска-Сталінскі комсамол мабілізаваў усе свае сілы на барацьбу за соцыялізм. Змагаючыся з шкоднікамі, дапамагаючы граміць кулацкі сабатаж, праяўляючы выключную адвагу ў барацьбе з труднасцямі, комсамол апраўдаў высокае званне вернага памочніка партыі большэвікоў.

Сотні тысяч комсамольцаў мабілізаваў у гэтыя годы ЦК ВЛКСМ для работы на самых адказных і цяжкіх участках. На цэлым радзе буйнейшых новабудоўляў моладзь складала большасць рабочых.

Комсамол, выхаваны комуністычнай партыяй, з'явіўся застрэльшчыкам соцыялістычнага спаборніцтва. Арганізаваныя комсамольцамі першыя ўдарныя брыгады паклалі пачатак магутнаму ўсенароднаму руху.

У годы барацьбы за асваенне тэхнікі комсамол адыграў велізарную ролю ў справе разгортвання стаханаўскага руху. Увесь СССР ведае імёны выхаванцаў комсамола Крываноса, Вінаградавай, Дземчэнка, Ангелінай, Борына і многіх іншых, якія першымі паднялі сцяг стаханаўскага руху ў самых розных галінах народнай гаспадаркі.

Велізарную работу правёў комсамол, змагаючыся за выкананне ўказання таварыша Сталіна аб стварэнні новых кадраў совецкай інтэлігенцыі, аб стварэнні вытворча-тэхнічнай інтэлігенцыі рабочага класа.

Толькі за годы сталінскіх пяцігодак з ліку комсамольцаў былі падрыхтаваны 119 тысяч інжынераў і тэхнікаў, 69 тысяч урачоў і дзесяткі тысяч работнікаў іншых спецыяльнасцей. Выхаванцы комсамола зараз працуюць у лабараторыях навукова-даследчых інстытутаў і ў клініках, водзяць караблі ў кругасветныя плаванні і выходзяць пераможцамі на міжнародных конкурсах музыкантаў, кіруюць буйнейшымі прадпрыемствамі краіны і пішуць паэмы, перамагаюць ледзяную стыхію Арктыкі і разгадваюць тайны стратасферы.

Усяму свету вядома імя адважнага папанінца-комсамольца, доктара геаграфічных навук, героя Совецкага Саюза Еўгенія Фёдарава. Сусветную вядомасць набылі комсамольцы-піяністы і скрыпачы Якаў Зак, Эміль Гілельс, Міхаіл Фіхтэнгольц і іншыя. Гэтыя прыклады можна было-б прадоўжыць бясконца!

Партыя і ўрад высока ацанілі заслугі Ленінска-Сталінскага комсамола, праяўленыя на ўсіх франтах барацьбы за соцыялізм. У студзені 1931 года ўрад узнагарадзіў ВЛКСМ ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга за праяўленую ініцыятыву ва ўдарніцтве і соцыялістычным спаборніцтве, за працоўны гераізм у індустрыялізацыі краіны і калектывізацыі сельскай гаспадаркі. За ўдарную работу ўзнагароджаны ордэнамі Леніна комсамольскія арганізацыі Днепрабуда, Данбаса, Масквы.

Совецкі народ аказаў Ленінска-Сталінскаму комсамолу велізарнае палітычнае давер'е, выбраўшы лепшых яго прадстаўнікоў дэпутатамі Вярхоўных Советаў СССР, саюзных і аўтаномных рэспублік.

Комсамол заўсёды актыўна ўдзельнічаў у будаўніцтве ўзброеных сіл совецкай дзяржавы. У 1922 годзе комсамол узяў шэфства над Ваенна-Марскім Флотам краіны. У 1931 годзе комсамол прыняў шэфства над Ваенна-Паветраным Флотам. Комсамол накіраваў дзесяткі тысяч лепшых сваіх членаў у Ваенна-Марскі і Паветраны флоты, у ваенныя вучылішчы. Комсамольцы садзейнічалі стварэнню магутных, аснашчоных перадавой тэхнікай Марскога і Паветранага флотаў.

Комсамольцы Чырвонай Арміі самааддана працуюць над умацаваннем яе баявой магутнасці. Партыя аказала комсамольцам Чырвонай Арміі вялікае давер'е, вылучыўшы з іх асяроддзя некалькі тысяч намеснікаў і памочнікаў палітрукоў.

Выдатныя ўзоры совецкага патрыятызма, бясстрашнасці, баявой вывучкі і ўмення ўладаць складанай баявой тэхнікай паказалі комсамольцы і моладзь — удзельнікі баёў у раёне возера Хасан.

Ворагі народа, трацкісцка-бухарынскія агенты фашызма, не раз прабавалі звярнуць комуністычны саюз моладзі з ленінска-сталінскага шляху, адарваць комсамол ад партыі большэвікоў На ўсе гнусныя вылазкі ворагаў народа комсамол адказваў і адказвае бязлітасным разгромам ворагаў, яшчэ шчыльней згуртоўваючыся вакол комуністычнай партыі і Цэнтральнага Камітэта ВКП(б).

Комсамол выхоўвае выдатных большэвікоў, перадаючы лепшых сваіх сыноў у рады комуністычнай партыі. Толькі за першыя 15 год існавання ВЛКСМ 891 тысяча комсамольцаў прынята ў рады ВКП(б).

Задачай Ленінска-Сталінскага комсамола з'яўляецца ўпорная і настойлівая барацьба за выкананне ўказанняў вялікіх правадыроў рэвалюцыі Леніна і Сталіна аб комуністычным выхаванні, усебаковай асвеце і вучобе совецкай моладзі.

Выхаванне моладзі ў комуністычным духу немагчыма без сістэматычнага глыбокага вывучэння рэвалюцыйнай тэорыі марксізма-ленінізма, гісторыі Усесаюзнай комуністычнай партыі (большэвікоў). Гісторыя большэвіцкай партыі з'яўляецца магутнай зброяй комуністычнага выхавання моладзі. Адсюль наша моладзь будзе чэрпаць рэвалюцыйны вопыт, вучыцца большэвіцкаму майстэрству перамагаць, адсюль яна даведаецца аб слаўным шляху барацьбы і перамог вялікай партыі Леніна—Сталіна.

Комсамол прыходзіць да свайго дваццацігоддзя адзіным і згуртаваным атрадам большэвіцкай партыі і яе Сталінскага ЦК, вакол вялікага правадыра таварыша Сталіна.

ПАЛКІЯ ПАТРЫЁТЫ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РАДЗІМЫ

Выдатнікі баявой і палітычнай вучобы Беларускай асобай ваеннай акругі—комсамольцы (злева направа) першы рад: тт. Ф. В. Максімаў, В. А. Карташоў, Н. С. Раманаў; другі рад: П. М. Башкатаў, А. Н. Сідараў, Д. Г. Кавалёў і І. П. Краснашчокаў. Фото С. Грына.

АВАЛОДВАЕМ ТЭХНІКАЙ

Комсамольцы нашага падраздзялення горача падтрымалі ініцыятыву комсамольцаў маскоўскага аўтазавода імя Сталіна і пастанову Ваеннага Совета Беларускай Асобай Ваеннай акругі аб разгортванні соцыялістычнага спаборніцтва на дастойную сустрэчу 20-годдзя Ленінска-Сталінскага комсамола.

Сярод комсамольцаў-байцоў і каманднa-начальствуючага састава шырока разгарнулася соцыялістычнае спаборніцтва за пяршынства ў баявой і палітычнай падрыхтоўцы, за сцяг Ваеннага Совета. Комсамольцы з гонарам выконваюць свае абавязацельствы ў імя нашай квітнеючай мацеры-радзімы.

Комсамолец Барысёнка — выдатнік баявой і палітычнай падрыхтоўкі, з'яўляецца комсамольскім арганізатарам, прымае актыўны ўдзел у рабоце, лепшы ўдзельнік чырвонаармейскай мастацкай самадзейнасці, удзельнік акруговай нарады выдатнікаў вучобы. Тав. Барысёнка ўзнагароджан граматай Ваеннага Совета і як лепшы комсамолец прынят у кандыдаты партыі.

Актывіст-комсамолец, кандыдат партыі т. Сацюкоў па ўсіх відах вучобы атрымлівае адзнакі «выдатна».

У падраздзяленні лейтэнанта Шабаева ўзвод комсамольца-камандзіра тав. Губанава ў гонар 20-годдзя ВЛКСМ на апошніх інспектарскіх заліках па стральбе атрымаў ацэнку «выдатна». Узвод тав. Губанава з яшчэ большай энергіяй змагаецца за павышэнне якасці баявой і палітычнай падрыхтоўкі. Лепшыя комсамольцы занесены на дошку гонару імя 20-годдзя Ленінска-Сталінскага комсамола.

Лепшыя комсамольцы ўступаюць у партыю Леніна — Сталіна, маладыя байцы і камандзіры ўступілі ў рады комсамола. Гэта—перадавыя людзі, бязмежна адданыя нашай радзіме, палкія патрыёты краіны соцыялізма.

Прыклад адважных абаронцаў совецкай радзімы ля возера Хасан натхняе нашых байцоў на выдатную работу па авалоданню баявой і палітычнай падрыхтоўкай. Мы цвёрда памятаем словы таварыша Сталіна аб капіталістычным акружэнні, аб неабходнасці трымаць наш народ у стане мабілізацыйнай гатоўнасці. Комсамольцы ўпорна авалодваюць ваеннай тэхнікай, каб па першаму закліку партыі і ўрада сакрушыць ворага, калі ён пасмее парушыць мірную працу рабочых, калгаснікаў і совецкай інтэлігенцыі нашай радзімы.

І. В. АНДРЭЕЎ.

Слаўны шлях

Сёння Ленінска-Сталінскі комсамол імяніннік. Яму споўнілася дваццаць год. Шлях барацьбы і перамог, шлях славы і доблесці прайшоў пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі комсамол. Ён пакрыў сябе неўвядальнай славай у парахавым дыму грамадзянскай вайны, на рыштаваннях новабудоўляў сталінскіх пяцігодак, у будаўніцтве калгаснай вёскі.

Я таксама адчуваю сябе імяніннікам. Мяне выхаваў комсамол і яму я абавязан тым, што стаў совецкім інжынерам-канструктарам.

Я шчаслівы і горд, што з'яўляюся членам маладога комсамольскага племені. Што можа быць выдатней маладосці! У нашай маладой краіне, дзе само паветра прапітана гераізмам, усе шляхі адкрыты да ведаў, подвігаў.

У нядаўных падзеях у раёне возера Хасан комсамольцы разам з комуністамі і беспартыйнымі большэвікамі паказалі прыклад выключнай адвагі, храбрасці і доблесці.

Ва ўрачысты дзень юбілею комсамола я даю абяцанне партыі, радзіме, вялікаму Сталіну аддаць усе свае веды, усе сілы справе служэння майму народу.

Ф. Л. МАРОН,
інжынер, старшы канструктар станкабудаўнічага завода імя Кірава.

* * *

КОМСАМОЛЬЦЫ-ПАГРАНІЧНІКІ

Тры гады таму назад малады мадэльшчык ленінградскага суднабудаўнічага завода імя Орджанікідзе комсамолец Якаў Фралоў прыехаў на граніцу. Пасля завадскога грукату, імклівага гарадскога жыцця абстаноўка граніцы здавалася незвычайнай. Дзіўнай і нязвыклай была цішыня палёў, кволы шэлест пазалочаных багатымі фарбамі восені лясоў і пералескаў.

Якаў ніяк не мог уявіць, што вось за тым мірным хмызняком канчаецца совецкая зямля — зямля яго вялікай і багатай, магутнай і шчаслівай соцыялістычнай радзімы. У мыслях не ўкладвалася, што за пярэстым пагранічным слупам пачынаецца другі свет, дзе чалавек чалавеку воўк, дзе над працоўнымі ўзвіваецца панскі бізун, пануюць здзекі і ўніжэнні.

На заводзе Якаў актыўна ўдзельнічаў у комсамольскай рабоце, з'яўляўся групоргам і членам цэхавога камітэта ВЛКСМ. На развітанне рэбяты па рабоце, моцна паціскаючы яму руку, наказвалі:

— Глядзі, Якаў, будзь пільным да проіскаў ворагаў, стойка ахоўвай шчасце і радасць совецкага народа.

Разам з Якавам Фраловым на пагранічную заставу прыбылі яго аднагодкі — маладыя рабочыя і калгаснікі з розных канцоў совецкай краіны. Усе яны з пачуццём вялікай адказнасці перад радзімай станавіліся на ахову свяшчэнных рубяжоў сваёй бацькаўшчыны.

Пацяклі напружаныя, разлічаныя да хвілін дні пагранічнай заставы. Вахта па ахове дзяржаўнай граніцы змянялася баявой, палітычнай і агульнаадукацыйнай вучобай.

Хутка Якаў Фралоў, як і сотні совецкіх пагранічнікаў, палкіх патрыётаў нашай радзімы, палюбіў суровае жыццё граніцы. Ён знайшоў сваё месца на заставе. Як перадавога, палітычна развітага, чуллівага таварыша, комсамольцы выбралі Фралова сваім комсоргам. Зараз, калі закончыўся тэрмін службы, комсамолец, нядаўна прыняты кандыдатам у члены партыі, Якаў Фралоў цвёрда рашыў пажыццёва астацца на граніцы.

Застава, дзе з'яўляецца комсоргам Фралоў, адна з перадавых у атрадзе. Састаў яе байцоў на 90 процантаў комсамольскі. За выдатнае нясенне пагранічнай службы, выдатныя поспехі ў баявой і палітычнай вучобе каля 60 проц. комсамольцаў занесены на дошку гонару імя 20-годдзя ВЛКСМ. Імёны такіх комсамольцаў, як Мітрафан Часаўскіх, які мае два затрыманні парушальнікаў граніцы і 8 заахвочванняў ад камандавання, Аляксей Сарокін, які за затрыманне буйнага шпіёна ўзнагароджан наркомам НКВД БССР ручным гадзіннікам, Лаўрэнцій Кузнецоў, у мінулым электраманцёр, зараз выдатнік баявой і палітычнай вучобы, які мае 9 заахвочванняў, і многія іншыя шырока вядомыя пагранічнікам і працоўным нашай рэспублікі.

Да слаўнай даты 20-годдзя Ленінска-Сталінскага комсамола на заставе шырока разгарнулася паміж падраздзяленнямі і байцамі соцыялістычнае спаборніцтва. Кожны змагаўся за лепшыя паказальнікі, за пільнае нясенне пагранічнай вахты. На дапамогу адстаючым прыходзілі больш моцныя байцы. Па фізічнай падрыхтоўцы слаба ішоў баец-комсамолец Сідарэнка. Да яго прымацавалі комсамольца, зараз кандыдата ў члены партыі Васілія Паніна. І Сідарэнка неўзабаве стаў у ліку першых фізкультурнікаў заставы.

Пагранічная застава — гэта школа баявой і палітычнай вучобы. Малады калгаснік з Ленінградскай вобласці Васілій Давыдаў прышоў на заставу, маючы асвету за два класы.

— Раней вельмі цяжка давалася вучоба, — расказвае ён. — Рэгулярна навучаючыся ў групе павышэння адукацыі, у якой выкладчыкам з'яўляецца баец Васілій Школер, я зараз здаў залікі за 4 класы. Вучобу буду прадаўжаць і далей.

Васілій Давыдаў з'яўляецца выдатнікам баявой і палітычнай вучобы, мае тры затрыманні парушальнікаў граніц. Ён вылучан камандаваннем у малодшыя камандзіры, яго падраздзяленне займае першае месца на заставе. На пасады намеснікаў палітрукоў вылучаны і зацверджаны комсамольцы Іван Дзежэнкоў і Іван Іваноў.

Дружная, баявая комсамольская сям'я пагранічнікаў заставы ўвесь час расце. Толькі за час падрыхтоўкі да юбілею ў комсамол было прынята 6 маладых пагранічнікаў. Лепшыя комсамольцы прыняты ў кандыдаты партыі. Многія комсамольцы зараз прыступілі да глыбокага індывідуальнага вывучэння гісторыі большэвізма.

Так, жывучы і працуючы, кожны комсамолец-пагранічнік ніколі не забывае, што радзіма, народ даверылі ахоўваць недатыкальнасць совецкіх рубяжоў, заваяванні Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі.

І ворагу, у якую-б тогу ён ні апрануўся, ніколі не прайсці граніц нашай радзімы. Слаўныя совецкія пагранічнікі заўсёды напагатове, заўсёды гатовы разам з усёй магутнай Чырвонай Арміяй і ўсім совецкім народам абрушыць на ворага, які паімкнецца ступіць на свяшчэнную зямлю соцыялістычнай радзімы, усю сакрушальную сілу совецкай зброі.

Н. БРОНЬ.

МЯНЕ ВЫХАВАЎ КОМСАМОЛ

Прайшоў год з таго часу, як я скончыла дзяржаўны медыцынскі інстытут. Ажыццёвілася мая заветная мара. Я стала совецкім урачом. Ахоўваць здароўе шчаслівых грамадзян нашай любімай радзімы, працоўных квітнеючай краіны соцыялізма — што можа быць больш благародным, больш ганаровым!

Свята шчаслівай совецкай моладзі—XX-годдзе Ленінска-Сталінскага комсамола — я сустракаю выключна радасна. Пасля работы ўрачом донерскага аддзялення інстытута пералівання крыві мяне вылучылі загадчыцай донерскім кабінетам. Ужо некалькі месяцаў як я працую над навуковай працай па вывучэнню сухой сыраваткі, рэкамендаванай мне навуковым кіраўніком інстытута праф. Ігрерам. Для павышэння сваёй урачэбнай кваліфікацыі я па вечарах працую ў клініцы.

Як член комуністычнага саюза моладзі, прымаю актыўны ўдзел ва ўсім грамадскім жыцці, рэдагую насценную газету інстытута. Нядаўна комсамольская арганізацыя рэкамендавала мяне ў кандыдаты партыі.

Мяне выхаваў комсамол. Гэта дзякуючы яму я — былая радавая работніца—стала совецкім урачом. Толькі ў краіне Советаў для моладзі адкрыт шырокі шлях да авалодання вышынямі навукі, тэхнікі і мастацтва.

За радасць і шчасце майго маладога жыцця я ад усёй душы ўдзячна партыі, комсамолу, совецкаму ўраду і лепшаму другу совецкай моладзі таварышу Сталіну.

Б. І. ЛІБКОВІЧ,
комсамолка-ўрач, загадчык донерскім кабінетам інстытута пералівання крыві.

Плакат «Няхай жыве комсамол — шэф ваенна-паветранага і ваенна-марскога флота» работы мастакоў Н. Дзенісава і Н. Ватылінай.

ШКОЛА ПАЛІТЫЧНАГА ВЫХАВАННЯ

Я стаў членам Ленінска-Сталінскага комсамола параўнаўча нядаўна. Комсамольская арганізацыя роднага калгаса прыняла мяне ў члены ВЛКСМ у 1934 годзе. Годы работы ў радах Ленінскага комсамола былі для мяне выдатнай школай, у якой я кожны дзень павышаў свае веды, кожны дзень упітваў тое, што павінен ведаць кожны малады чалавек краіны соцыялізма, кожны патрыёт сваёй радзімы.

Да прыходу ў комсамол я быў малапісьменным, не цікавіўся палітычнай вучобай, рэдка чытаў газеты, ды і не разбіраўся ў прачытаным.

Комсамол абудзіў ва мне нястомнае імкненне пабольш даведацца. Я пачаў вывучаць палітграмату, гісторыю нашай большэвіцкай партыі, пачаў больш чытаць і дабіваўся адказу на незразумелыя мне пытанні.

Праз год комсамольская арганізацыя выбрала мяне сваім кіраўніком. Гэта яшчэ больш акрыліла мяне.

Маёй заветнай марай было стаць камандзірам Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі. У 1936 годзе гэта мара ажыццявілася. З першых дзён баявой вучобы я стаў па-стаханаўску вывучаць ваенную справу. Комсамол выхаваў ва мне пачуццё вялікай адказнасці за якасць баявой вучобы. У ліку іншых байцоў і камандзіраў-комсамольцаў я стаў выдатнікам баявой вучобы. Адначасова не пакідаў актыўнай работы ў комсамоле. Больш таго, іменна ў Чырвонай Арміі я набыў рысы, якія павінны быць у кожнага члена Ленінска-Сталінскага комсамола. Зараз працую памочнікам палітрука. Вяду работу ў масе байцоў, стараюся выхоўваць з іх дастойных сыноў вялікай соцыялістычнай радзімы, актыўна ўцягваю ў комсамол выдатнікаў баявой вучобы.

Комсамол—мой выхавальнік. Яму я абавязан усім тым, чаго дабіўся. Вось чаму ўсе мае помыслы накіраваны да таго, каб высока несці ганаровае званне члена Ленінска-Сталінскага комсамола, нястомна ўпітваць баявыя большэвіцкія традыцыі палітработнікаў Чырвонай Арміі.

Я. Л. КАВАЛЕЎ,
пом. палітрука.

Верны памочнік партыі

Комсамол — верны памочнік партыі Леніна—Сталіна. Мара кожнага перадавога маладога чалавека нашай краіны—быць членам комсамола, змагацца ў яго радах за вялікую справу соцыялізма.

1928 год — знамянальная дата ў маім жыцці. Я ўступіў у рады Ленінска-Сталінскага комсамола. Комсамольская арганізацыя палітычна выхоўвала і вырасціла мяне, дапамагла мне, былому батраку, скончыць вучобу ў сельскагаспадарчым тэхнікуме і ў ВКСГШ імя Леніна.

Совецкая ўлада, партыя большэвікоў і вялікі Сталін усклалі на нас, спецыялістаў сельскай гаспадаркі, вялікі абавязак: разам з калгасным сялянствам змагацца за высокі ўраджай—даць краіне 7—8 мільярдаў пудоў хлеба ў год. Над вырашэннем гэтай задачы працуюць зараз аграномы, каб зрабіць жыццё калгаснікаў яшчэ больш заможным і культурным.

Я працую аграномам і прымаю актыўны ўдзел у комсамольскім жыцці. Пярвічная комсамольская арганізацыя Слуцкай МТС выбрала мяне сакратаром комсамольскага камітэта. Я прыкладаю ўсе сілы, усю энергію і здольнасці, каб апраўдаць аказанае мне ганаровае давер'е.

Наша жыццё добрае і вясёлае. Мы, моладзь, выхаваная Ленінска-Сталінскім комсамолам і партыяй большэвікоў, заўсёды гатовы па закліку радзімы і вялікага Сталіна стаць на абарону заваяванняў Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі.

В. А. ГАЎРЫЛЬЧЫК,
аграном слуцкага райза.

Гордасць фабрыкі

На правым беразе Заходняй Дзвіны раскінуліся корпусы панчошна-трыкатажнага гіганта — віцебскай фабрыкі імя КІМ. Яна вырасла за годы сталінскай пяцігодкі. Фабрыка пабудавана па апошняму слову першакласнай тэхнікі і, як маяк, азарае сабою новы соцыялістычны горад — Пролетарскую Слабаду.

Фабрыка па-праву называецца маладзёжнай. У яе светлых, прасторных корпусах працуе 4.500 маладых работніц і рабочых, з якіх 3.400 з гонарам носяць высокае званне стаханаўцаў.

У авангардзе моладзі ідзе комсамол, які выхаваў у сваіх радах 760 сапраўдных герояў соцыялістычнай працы.

Комсамолка Падскочава Тэця падняла на фабрыцы стаханаўскі сцяг. Разам са сваімі таварышкамі-комсамолкамі Дабравольскай Янінай і Ісьянавай Хаяй яна кінула выклік старым, «тэхнічна абгрунтаваным» нормам і сваім асабістым прыкладам паказала васьмітысячнаму рабочаму калектыву, што кецельная машына можа даваць за змену не 39 дзесяткаў дзіцячых панчох, а 66.

Выдатны пачын Падскочавай і яе слаўных таварышак быў падхоплен лепшай, перадавой моладдзю. Множыліся рады ўдарнікаў і стаханаўцаў. 66 дзесяткаў сталі звычайнай выпрацоўкай многіх кетлёўшчыц. У шырока разгарнуўшымся спаборніцтве рэкорды Падскочавай, Дабравольскай і Ісьянавай перакрывалі вырасшыя маладыя стаханаўцы.

У дні падрыхтоўкі да свята — XXI гадавіны Вялікага Кастрычніка і XX-годдзя Ленінска-Сталінскага комсамола з новай сілай разгарнулася соцспаборніцтва.

Тэця Падскочава — равесніца сталінскага комсамола, нікому не ўступае заваяванае пяршынства ў соцыялістычным спаборніцтве. На сваім працэсе кетлёўкі дзіцячых панчох яна дасягнула новай рэкорднай выпрацоўкі — 92-х дзесяткаў пры норме ў 45. Рэкорд тав. Падскочавай перакрыла другая равесніца комсамола — Камароўская Ніна, якая на гэтым-жа працэсе давяла зменную выпрацоўку да 94 дзесяткаў.

Непазнавальна вырасла комсамолка Ольга Пучкова, якая прышла на фабрыку ў 1933 годзе. Машына для яе была навінкай. За пяць год работы на фабрыцы Ольга прайшла вялікую вытворчую і палітычную школу і заняла першае месца ў радах стаханаўцаў. Сваё ўступленне ў комсамол тав. Пучкова адзначыла пераходам на абслугоўванне чатырох насочных машын. Маладая комсамолка штодня выконвае сваю норму на 120—130 проц.

Комсамолка Аня Туркоўская ад самага пачатку сваёй работы на фабрыцы паказвае ўзоры соцыялістычнай працы, апраўдвае вялікае званне члена Ленінска-Сталінскага комсамола. Выдатна спраўляючыся з адказнай работай комсорга, тав. Туркоўская паказвае асабісты прыклад на вытворчасці. На сваім працэсе падборкі панчох яна выконвае норму на 200 процантаў.

Імёны лепшых стаханаўцаў і стаханавак — Клаўдзіі Антаневіч, Ольгі Васілёнак, Ніны Камароўскай, Ольгі Пучковай, Ані Туркоўскай і іншых—занесены на дошку гонару імя XX-годдзя комсамола. Стаханаўцы перадаюць свой метад моладзі, падцягваючы іх да ўзроўню перадавікоў.

Месца адзіночак-рэкардсменаў пачалі займаць суцэльныя стаханаўскія брыгады. Сярод іх — маладзёжна-комсамольскія брыгады брыгадзіра-комсамолкі Радашкевіч у вязальным цэху, комсамолкі-зменорга Пашы Генькінай у трыкатажным цэху і інш. Яны дабіліся вялікай прадукцыйнасці і якасці прадукцыі. Нядаўна ў швейна-кецельным цэху арганізавана новая брыгада імя XX-годдзя Ленінска-Сталінскага комсамола.

З радоў стаханаўцаў-комсамольцаў выраслі камандзіры вытворчасці. Ад радавой кетлёўшчыцы да начальніка змены швейна-кецельнага цэха — такі шлях комсамолкі Надзі Чэркасавай. Яшчэ працуючы ля станка, тав. Чэркасава паказвала прыклад стаханаўскай работы. Сваю дзённую норму яна выконвала на 140—150 процантаў. Працуючы кантралёрам па якасці, тав. Чэркасава па-большэвіцку змагалася з бракаробамі, дабіваючыся выпуску высокаякаснай прадукцыі. У сучасны момант тав. Чэркасава вылучана начальнікам змены, дзе яна паказвае добрыя арганізатарскія здольнасці.

Начальнікам буйнага цэха працуе комсамолка інжынер тав. Апарцава Роза. Яшчэ працуючы радавой прадзільшчыцай на фабрыцы імя Кагановіча, тав. Апарцава без адрыву ад вытворчасці займалася ў вячэрнім рабфаку. Пасля сканчэння яго паступіла ў Маскоўскі тэкстыльны інстытут. Атрымаўшы дыплом інжынера, тав. Апарцава прышла працаваць на фабрыку імя КІМ. Поўнасцю апраўдаўшы сябе на рабоце інжынера-эканаміста фарбавальнага цэха, тав. Апарцава нядаўна вылучана начальнікам швейна-кецельнага цэха.

Комсамол — залаты фонд фабрыкі — авангард чатырохтысячнага калектыва моладзі. Дастойна сустракаючы сваё слаўнае XX-годдзе Ленінска-Сталінскага комсамола, маладыя героі соцыялістычнай працы абавязваюцца дабіцца яшчэ большых поспехаў у барацьбе за паспяховае выкананне сталінскіх вытворчых планаў.

З. ЛАРЫСАЎ, Л. МІХАЙЛАЎ.

Калгасная моладзь

У гэтае лета найбольш ажыўленым і шумным кутком калгаса імя Леніна быў стадыён. Яго будавалі, як толькі сышоў снег. Будавала моладзь, і стадыён вышаў на-славу. Гладкія бегавыя дарожкі, зялёнае футбольнае поле, валейбольная і баскетбольная пляцоўкі, шведская лесніца, розныя прылады для гімнастыкі—усё, як на гарадскім стадыёне, толькі менш па размерах.

Стадыён быў цікавай навінкай для моладзі. Калгасны арганізатар фізкультурнай работы, комсамолец Сцяпан Баравік не меў адбою ад жадаючых займацца на стадыёне. Знайшлося нямала аматараў лёгкай атлетыкі, валейбола, французскай барацьбы. У фізкультурныя гурткі прышлі нават пажылыя калгаснікі і калгасніцы. Для заняткаў скарыстоўвалі абедзеныя перапынкі і летнія вечары. Не было таго дня, каб стадыён пуставаў.

Ішлі заняткі па фізкультуры, і побач —заняткі па стральбе. Малады калгаснік Янка Станішэўскі арганізаваў стралковы гурток. Удзельнікі яго абсталявалі свой маленькі цір. Запрасілі інструктара з раённага совета Асоавіяхіма. Праз невялікі час калгас ужо меў больш дзесяці варашылаўскіх стралкоў. Стралковы спорт зацікавіў і маладых дзяўчат, якія таксама актыўна наведвалі заняткі гуртка.

— Бачыў? — гаварыў комсорг Антон Кадолка старшыні калгаса, як закіпела работа! Якая актыўнасць!

Актыўнасць моладзі комсамольцы скарысталі правільна і ўмела. Яны сталі арганізатарамі рознастайных гурткоў, пайшлі насустрач запатрабаванням і жаданням моладзі, ахапілі яе сваім уплывам. Моладзь пайшла за комсамольцамі, з'ядналася вакол іх. Комсамольская арганізацыя пачала расці. Уплыў жа комсамольцаў на моладзь даў свае станоўчыя вынікі і на вытворчай рабоце.

— Моладзь з'яўляецца нашым арганізуючым ядром, — не адзін раз гаварыў на сходах старшыня калгаса.

У калгасе на ўсіх важнейшых работах працуе моладзь — брыгадзірамі, палявымі рабочымі, кладаўшчыкамі, рахункаводамі, конюхамі. Знатнымі людзьмі калгаса з'яўляюцца комсамольцы Іван Чуеўскі і Валодзя Русаловіч. У іх работа сапраўды кіпіць пад рукамі. Куды-б іх ні пасылалі — на ворыва, баранаванне, касьбу, — усюды яны на працягу ўсяго лета перавыконвалі нормы выпрацоўкі. З імі спаборнічае маладая комсамолка Зіна Паўлоўская. Яна сістэматычна давала 200 проц. нормы на жніве, на копцы бульбы і на іншых работах. Такіх энтузіястаў вытворчасці можна знайсці шмат.

У гэтым годзе калгас імя Леніна першым з калгасаў сельсовета закончыў сельскагаспадарчыя работы. Гаспадарчы год даў нядрэнныя вынікі: працадзень калгасніка складаецца з 3 кг. збожжа, 8 кг бульбы, 3 кг. фуражу і больш рубля грашыма. У параўнанні з мінулым годам гэта значны крок наперад па шляху да заможнасці. З кожным годам паляпшаецца дабрабыт калгаснікаў, змяняюцца людзі, змяняецца і аблічча самой вёскі.

Апрача стадыёна ўпрыгожвае вёску і новы калгасны клуб. Па вечарах тут людна і весела. Ініцыятарамі культурна-масавых мерапрыемстваў з'яўляюцца комсамольцы. Малады калгасны музыкант Болесь Змачынскі арганізаваў струнны гурток з 11 чалавек. Танцавальным гуртком кіруе Зіна Паўлоўская. Яе гурток развучыў рад беларускіх і украінскіх народных танцаў. Есць і драматычны гурток, які паставіў ужо некалькі п'ес на клубнай сцэне і да кастрычніцкіх свят рыхтуе пастаноўку па паэме А. Пушкіна «Цыгане».

Перад выхаднымі днямі ўжо не бывае, як раней, вясковых вечарынак з п'янкамі і хуліганствам. Іх замянілі вечары мастацкай самадзейнасці. З клубнай сцэны разносяцца радасныя песні. З цікавасцю глядзяць калгаснікі новыя пастаноўкі і танцавальныя нумары. Калгаснікі па-праву ганарацца сваімі талентамі.

Комсамольцам калгаса ёсць з чым сустрэць слаўны юбілей комсамола. Апошні сход арганізацыі быў прысвечан вынікам праверкі выканання ўзятых комсамольцамі абавязацельстваў да юбілею. Дакладваў комсорг Антон Кадолка.

— Возьмем па парадку, — гаварыў ён. — Іван Чуеўскі абавязаўся здаць нормы на тры абаронныя значкі і на калгасных работах выконваць нормы на 200 проц. Абавязацельства выканана. Міша Харытановіч абавязаўся здаць нормы на 4 абаронныя значкі і па вытворчай рабоце не адставаць ад Івана Чуеўскага. Абавязацельства таксама выканана...

Антон Кадолка пералічыў усіх 18 членаў арганізацыі. Кожны з іх здаў нормы на 2—3 абаронныя значкі і дабіўся стаханаўскіх паказальнікаў на калгаснай рабоце. Нават дзяўчаты-комсамолкі Вера Станішэўская, Галіна Дароніч, Зіна Паўлоўская здалі нормы на значкі варашылаўскага стралка, ППХА, «Гатоў да санітарнай абароны».

— Не на словах, а на справе мы зробім свой калгас сапраўднай крэпасцю абароны, — не без гонару заявіў комсорг.

Тар. ХАДКЕВІЧ.

ТРЭЦЯЯ УСЕБЕЛАРУСКАЯ АЛІМПІЯДА МАСТАЦКАЙ САМАДЗЕЙНАСЦІ

КВІТНЕЕ НАРОДНАЕ МАСТАЦТВА

Учора другі дзень прадаўжалася трэцяя ўсебеларуская алімпіяда мастацкай самадзейнасці. Рабочыя, калгаснікі, інжынерна - тэхнічныя работнікі, служачыя, старыкі і юнакі, прыехаўшыя з усіх канцоў БССР, дэманструюць сваё майстэрства спяваць, іграць, танцаваць. Якое багацце фарбаў і талентаў! У кожным выступленні, калектыўным ці індывідуальным, відаць бліскучы рост народнай творчасці, адлюстраванне квітнеючага, шчаслівага і радаснага жыцця беларускага народа. Чырвонай ніткай праз усю алімпіяду праходзіць паказ росту культуры і заможнасці народа. Недарма так моцна гучаць песні і частушкі, у якіх беларускі народ услаўляе вялікую партыю Леніна — Сталіна, лепшага друга беларускага народа таварыша Сталіна.

Алімпіяда карыстаецца вялікім поспехам, яна прыцягвае шмат гледачоў. Спаборнічаюць лепшыя калектывы мастацкай самадзейнасці і асобныя выканаўцы. Жыццерадасныя танцавальныя выступленні змяняюцца любімымі песнямі савецкага народа, вясёлымі частушкамі, складанымі балетнымі і акрабатычнымі нумарамі.

...На сцэне — работніца віцебскай швейнай фабрыкі «Сцяг індустрыялізацыі» т. Абезгауз. Лёгка і прыгожа яна танцуе чардаш. Работніца гэтай-жа фабрыкі тав. Рыўкіна выконвае цыганскі танец. Сілу, гібкасць цела, спрытнасць і здароўе паказваюць пяць гімнастаў віцебскай трыкатажнай фабрыкі імя КІМ. Іх змяняе танцавальны калектыў віцебскага клуба «Чырвоны Кастрычнік», які добра выканаў беларускі народны танец «Крыжачок» і бадзёрыя, жыццерадасныя цыганскія танцы. Апранутыя ў стракатыя цыганскія касцюмы, выходзяць на сцэну танцоры, напяваючы цыганскую мелодыю. Яна спачатку гучыць ціха, быццам здалёк. Але вось узмацняецца тэмп танца, нарастае мелодыя, і ужо нястрымная весёласць бурліць на сцэне. Гледачы горача апладыруюць выканаўцам.

Вялікую і рознастайную праграму выступленняў паказаў гомельскі чыгуначны клуб імя Леніна. Добра сыграны ансамбль цымбалістаў у складзе 11 чалавек, пад дырыжорствам беларускага кампазітара Пуксты, выканаў народную песню «Ой у полі ніўка» і стаўшую папулярнаю па ўсяму Саюзу песню беларускага кампазітара Любана «Бывайце здаровы». Дзіпячая танцавальная група з 9 чалавек пад кіраўніцтвам т. Рыбальчанка з вялікім поспехам выканала «Чыгуначную пляску». Удзельнік мастацкай самадзейнасці гэтага-ж клуба тав. Курбатаў на дзіцячым гармоніку з вялікім майстэрствам выканаў рад складаных музыкальных рэчаў. Беларускі народны танец «Лявоніха» ў своеасабліва свежай трактоўцы танцавальнага калектыва гомельскіх чыгуначнікаў пакідае вельмі яркае ўражанне.

Алімпіяда выдатна яшчэ і тым, што ў ёй разам з квітнеючай моладдзю прымаюць удзел і сівыя старыкі, дэманструючы гэтым маладасць нашай радзімы, шчаслівае жыццё народа. Старыкоў — спевакоў, танцораў і музыкантаў асабліва цёпла сустракае аудыторыя. Іх выступленні на алімпіядзе факт вельмі знамянальны. Ён паказвае, які размах атрымала ў нашай рэспубліцы развіццё самадзейнага мастацтва.

Побач з паказам харавога, музыкальна-вакальнага і танцавальнага жанру на алімпіядзе адбываецца паказ спектакляў драматычных гурткоў. Учора днём драматычны гурток віцебскага чыгуначнага клуба «Суботнік» паказаў п'есу «Мядзведзь» А. Чэхава (пастаноўка ўрача паліклінікі тав. Воінава). Ролю ўдавы Паповай вельмі ўдала выканала старшыня мясцкома дыстанцыі пуці т. Мінкевіч, ролю адстаўнога паручыка артылерыі добра сыграў інструктар фізкультуры т. Жырноха.

Радасна адзначыць, што драматычныя гурткі смела бяруцца за пастаноўку вялікіх п'ес і паспяхова спраўляюцца з гэтай задачай. Вечарам у клубе металістаў з поспехам выступаў драматычны гурток горацкага сельскагаспадарчага інстытута. Ён паказаў асобныя ўрыўкі з п'есы «Слава» Гусева. Проста, без лішняй наіграннасці вёў ролю Матылькова студэнт V курса т. Паўлоўскі; цёплы і праўдзівы вобраз мацеры стварала жонка служачага інстытута хатняя гаспадыня тав. Шчарбакова.

На жаль, трэба адзначыць, што арганізацыя паказу драматычнага жанру самадзейнасці пастаўлена вельмі дрэнна. Учора, напрыклад, да 8 г. вечара, апрача аднаактавай п'есы «Мядзведзь», нічога не праглядалася. Нават члены журы не ведаюць парадку пастановак. Трэба сёння-ж выправіць гэты прабел. Не трэба забываць, што драматычны жанр атрымаў такое-ж вялікае развіццё, як і іншыя віды самадзейнага мастацтва і, безумоўна, патрабуе да сябе самай сур'ёзнай увагі.

Г. ТАРАН.
Н. ГРОЗАЎ.

Трэцяя ўсебеларуская алімпіяда мастацкай самадзейнасці. Удзельнікі самадзейнага ансамбля песні і пляскі клуба будаўнікоў (злева направа) Н. А. Варанцова, О. П. Ротэр і Г. І. Залеўская. Фото С. Грына.

ПРАМОВА ДАЛАД'Е

ПАРЫЖ, 27 кастрычніка. (БЕЛТА). У сказанай сёння ў Марселі на з'ездзе партыі радыкал-соцыялістаў прамове глава французскага ўрада Далад'е (які з'яўляецца адначасова старшынёй партыі радыкал-соцыялістаў) усяляк абараняў мюнхенскае пагадненне, назваўшы яго «актам розуму».

Далей ён заявіў, што «можа быць знойдзен шлях да пагаднення Германіі з Францыяй».

«Французская дыпламатыя, — заявіў ён,—грунтуецца перш за ўсё на цесным супрацоўніцтве Францыі і Англіі. Але гэта супрацоўніцтва не выключае іншага супрацоўніцтва. Мы гатовы на ўсякія магчымыя пагадненні».

Далей Далад'е, спыніўшыся на эканамічным становішчы Францыі, заявіў, што неабходна аднавіць парадак у фінансаванні, скараціць расходы, дабіцца бюджэтнай роўнавагі.

Уся прамова Далад'е ўтрымлівала ў сабе рэзкія нападкі на комуністычную партыю, на якую ён прабаваў ускласці адказнасць за няўдачы французскай замежнай палітыкі і за цяжкае фінансавае становішча краіны.

***

ПАРЫЖ, 28 кастрычніка. (БЕЛТА). У сувязі з прамовай Далад'е на з'ездзе партыі радыкал-соцыялістаў у Марселі агенцтва Гавас паведамляе: «Прамова Далад'е на з'ездзе партыі радыкал-соцыялістаў, якая вядзе да адкрытага разрыву з комуністычнай партыяй і адобрана большасцю актывістаў партыі радыкал-соцыялістаў, выклікае, аднак, непакой у часткі дэлегатаў з'езда, якія баяцца неспрыяючых водгукаў, якія гэта прамова можа выклікаць у палаце дэпутатаў. Галоўная палітычная камісія запрасіла Далад'е даць растлумачэнне па поваду яго прамовы на прыватным пасяджэнні камісіі.

У прамове на гэтым прыватным пасяджэнні Далад'е прабаваў апраўдаць сваё выступленне супроць комуністычнай партыі крытыкай яго палітыкі на старонках комуністычнага друку».

***

ЛОНДАН, 28 кастрычніка. (БЕЛТА). Антыкомуністычнае выступленне Далад'е на з'ездзе французскіх радыкал-соцыялістаў прыцягнула да сябе вялікую ўвагу ў Англіі. Па думцы «Таймс», Далад'е парашыў парваць з народным фронтам. Парыжскія карэспандэнты англійскіх газет падкрэсліваюць, што выступленне Далад'е было ўспрынята правымі коламі з вялікім задаволеннем. Парыжскі карэспандэнт газеты «Н'юс кронікл» указвае, што сярод працоўных Францыі выступленне Далад'е выклікала абурэнне.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

ЦЭНТРАЛЬНЫ ФРОНТ

У афіцыяльнай зводцы іспанскага міністэрства абароны ад 27 кастрычніка паведамляецца, што ў сектары ракі Харамы (на паўднёвы ўсход ад Мадрыда) мяцежнікі і інтэрвенты 26 кастрычніка пасля жорсткай артылерыйскай падрыхтоўкі, у час якой было выпушчана звыш 4 тысяч снарадаў, зрабілі атакі ў напрамку на ўзвышша Легана і на галоўную дарогу з Мадрыда ў Андалузію ў раёне на поўдзень ад Сімпосуэлос. Рэспубліканскія войскі бліскуча адбілі ўсе атакі фашыстаў, нанёсшы ім велізарныя страты. Ноччу і досвіткам 27 кастрычніка мяцежнікі і інтэрвенты зноў прадпрынялі некалькі атак, якія таксама былі адбіты.

На іншых франтах становішча без перамен.

***

Раніцой 27 кастрычніка 5 трохматорных італьянскіх самалётаў «Савойя» бамбардыравалі прыбярэжныя кварталы Валенсіі. Большасць бомб упала ў мора. Каля поўдня 16 двухматорных бамбардыроўшчыкаў «Савойя» скінулі бомбы на вёскі Валь дэ Уксо і Чыльчэс (на поўнач ад Сагунто). У рэзультаце гэтага налёту налічваецца 14 забітых і 52 раненых.

Банкет у гонар інтэрнацыянальных брыгад

ПАРЫЖ, 28 кастрычніка. (БЕЛТА). Агенцтва Гавас паведамляе, што старшыня совета міністраў рэспубліканскай Іспаніі Негрын у прамове на развітальным банкеце, арганізаваным у Барселоне ў гонар эвакуіруючыхся з рэспубліканскай арміі інтэрнацыянальных брыгад, заявіў: «Байцы гэтых брыгад далі ўсё, што маглі, для справы ўсяго чалавецтва. Інтэрнацыянальныя брыгады ўпісалі сваю старонку ў гісторыю Іспаніі і ў гісторыю ўсяго свету». Схіляючыся перад памяццю замежных добраахвотнікаў рэспубліканскай арміі, загінуўшых на палях баёў у Іспаніі, прадаўжаў Негрын, урад рэспублікі пабудуе помнік у гонар гераічных байцоў інтэрнацыянальных брыгад. У заключэнне сваёй прамовы Негрын заявіў: «Мы не клянёмся перамагчы або памерці. Мы клянёмся перамагчы».

ПЯТНАЦЦАТАЯ ГАДАВІНА ТУРЭЦКАЙ РЭСПУБЛІКІ

Сёння Турцыя адзначае 15-ю гадавіну з дня абвяшчэння 29 кастрычніка 1923 года вялікім нацыянальным сходам у Анкары Турэцкай рэспублікі. У сувязі з гэтым юбілеем накіраваны прывітальныя тэлеграмы: старшынёй Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР тав. М. І. Калініным прэзідэнту Турэцкай рэспублікі пану Кемалю Атацюрку; старшынёй Совета Народных Камісараў Саюза ССР тав. В. М. Молатавым старшыні совета міністраў Турцыі п. Джэлялю Баяру і народным камісарам замежных спраў тав. М. М. Літвінавым міністру замежных спраў Турцыі д-ру Тэфік Рушцю Арасу. (БЕЛТА).

АНТЫЛІТОЎСКІЯ ДЭМАНСТРАЦЫІ ГІТЛЕРАЎЦАЎ У КЛАЙПЕДЗЕ

КАУНАС, 28 кастрычніка. (БЕЛТА). Паводле паведамлення з Клайпеды (Мемеля), гітлераўцы скарысталі пасяджэнне клайпедскага сейміка для новай антылітоўскай дэманстрацыі. Ля будынка сейміка сабраўся натоўп гітлераўцаў, які ў бурнай форме падтрымаў патрабаванне гітлераўскіх дэпутатаў сейміка аб ліквідацыі літоўскай паліцыі і выгнанні з Клайпеды літоўскіх улад. Хаця выступленні гітлераўскіх дэпутатаў выклікалі рэзкі пратэст з боку дэпутатаў і публікі, старшыня сейміка не даў гітлераўцам дастатковага адпору.

ПОЛЬСКІЯ ТЭРЫТАРЫЯЛЬНЫЯ ДАМАГАННІ

ВАРШАВА, 28 кастрычніка. (БЕЛТА). Як паведамляе Польскае тэлеграфнае агенцтва, польска-чэхаславацкія перагаворы па ўрэгуляванню ўсіх пытанняў, звязаных з пераходам Чэхаславацкай Сілезіі да Польшчы, будуць прадаўжацца яшчэ доўгі час. Польскае тэлеграфнае агенцтва «мяркуе», што ўжо ў бліжэйшы час Польшчы будзе перадана без плебісцыту некалькі валасцей у раёне Багуміна, а таксама ў Фрыштацкім раёне.

Па вестках газеты «Ілюстрованы кур'ер цодзенны», польскія дамаганні ў адносінах Спіша, Чадца і Аравы «будуць урэгуляваны шляхам непасрэдных перагавораў паміж Польшчай і Славакіяй».

Ваенныя дзеянні ў Кітаі

У ЦЭНТРАЛЬНЫМ КІТАІ

Кітайскія войскі пакінулі Ухань 26 кастрычніка, узарваўшы перад адыходам усе масты, аэрадромы, чыгуначныя станцыі, урадавыя ўстановы. Японская канцэсія аддана агню. Усё дарослае мужчынскае насельніцтва пайшло разам з арміяй за новую лінію абароны.

Усе тры гарады Уханя — Ханькоу, Ханьян і Учан — ахоплены пажарам. У тылу японцаў разгарнулі аперацыі атрады кітайскай арміі і партызаны.

На паўднёвым беразе Янцзы японцы прабавалі прасунуцца наперад ля горада Дэань. 26 кастрычніка з самай раніцы пачаліся японскія атакі на горад. Наступленне вялі 1.000 салдат, падтрыманыя некалькімі батарэямі артылерыі і авіяцыі. Пад канец бою, які зацягнуўся на ўвесь дзень, японцы пусцілі ў ход атрутныя газы. Аднак к вечару пасля рукапашнага бою пад разбуранымі сценамі горада японцы адступілі ад Дэаня, страціўшы больш ста чалавек забітымі і раненымі. Кітайцы цалкам знішчылі японскі атрад у 100 чалавек, які пераправіўся цераз раку Дэ.

У раёне Жуйчана кітайскія войскі ў рэзультаце начной атакі адбілі ў японцаў пункт Біцзянзе. Японцы страцілі ў баі 80 салдат забітымі.

ПЕРАДСВЯТОЧНЫЯ ПАКУПКІ КАЛГАСНІКАЎ

БАБРУЙСК. (Кар. «Звязды»). Радасна сустракаюць кастрычніцкія ўрачыстасці калгаснікі сельгасарцелі імя Куйбышэва, Бабруйскага раёна. Каля 50 калгаснікаў закончылі будаўніцтва новых дамоў. Зараз напярэдадні свята многія перабіраюцца ў новыя светлыя, чыстыя кватэры. У 30 кватэрах праведзена электрычнае святло, у 15—радыё.

Атрымаўшы авансам па 5 руб. грошай на працадзень, калгаснікі робяць перадсвяточныя пакупкі. 15 чалавек набылі мэблю для кватэр. Калгаснік Стась Урбановіч купіў два нікеліраваныя ложкі, буфет. Сёлета 6 калгаснікаў набылі сабе веласіпеды.

Міх. ЛЫНЬКОЎ

МАЛАДОСЦЬ

(У Р Ы В А К)

Ужо трэці месяц, як Васька ў комсамольскай роце. Мянушка Варабей цвёрда пайшла за ім яшчэ з прыймовай камісіі. Адзін з дактароў, сухлявы, тонкі, зірнуў пагардліва на яго і, не дачуўшы толкам фаміліі, буркнуў сярдзіта:

— Таксама ваяка! Ляці дамоў, верабей! Васька паглядзеў на яго, як на буржуйскую гідру, гучна пацягнуў носам, памянуў пра нейкую клісцірную трубку, і з самым рашучым і незалежным выглядам падышоў да другога члена камісіі, чалавека ў ваенным.

— Так што жадаю ў армію... Да... і непраменна, каб кулямётчыкам... Інакшай і не магу... — торапка гаварыў ён, адчуваючы, як пачынае здаваць яго рашучасць, пачынае дрыжэць голас. Спяшаючыся і хвалюючыся, даставаў ён з кішэні прамасленага пінжака даведку з комсамола.

— Вось і паперка ад ячэйкі... Вось тут сказана, што я мабілізаваны і што мне восемнаццаць год...

— А дазвол ад бацькоў?

— Бацькоў не маю... — і чамусьці густа пачырванеў. — Так што сам па сабе, а комсамол дазваляе...

Хутка выпаліўшы ўсе свае аргументы, Васька скоса зірнуў: а што калі раптам гэты чалавек возьме яго пад сумненне ды патрэбуе гэтыя нянавісныя паперкі. Бяда з імі, з паперкамі. Тут рост крыху падводзіць, а тут яшчэ колькі клопату было ў ячэйцы з недастаючым годам. Колькі то давялося папрасіць у хлопцаў. Урэшце, якая ім справа да гадоў, калі, як-ніяк, пяты год працуе ён у швачнай майстэрні, а там яго ўзростам не так ужо і цікавіліся. А тут яшчэ пра бацькоў пытаюць... Як-жа, скажы ім пра матку... Яна, матка, канешне, яго не ўтрымае, павінна зразумець усю справу... Але-ж слёзы будуць, нідзе ад іх не дзенешся такія ўжо нашы маткі, бяда з імі... І шкада, канешне, іх...

Васька пазіраў з-пад ілба, чакаў. Надзея і адчай яўна сваціліся ў ваччу, змяняючы адно другое. Ільняныя віхры несуразна лезлі ва ўсе бакі, упрашальная ўсмешка змянялася панурымі маршчакамі на ілбу, пальцы нецярпліва церабілі гузік кепкі, і ўвесь Васька быў падобны на сапраўднага вераб'я, гатовага біцца з кім заўгодна, абы толькі не адступаць.

Чалавек у ваенным аглядзеў яго дапытлівым вокам, усміхнуўся, падміргнуў другому чалавеку ў штацкім, запытаў:

— Што-ж нам рабіць з ім?.. — хацеў сказаць «з птушаняткам гэтым», але не сказаў і захаваў усмешкі ў вусах.

— Так... Хударлявы занадта... і ростам не вышаў...

— Ну, рост не такі ўжо страшны, хлопец яшчэ падцягнецца...

Нібы вечнасць цэлая прайшла, да таго доўгімі-доўгімі паказаліся Ваську гэтыя размовы. І як варам ашпарыла хлопца, калі сказалі яму:

— Ну, ступай...

Ваську было не да жартаў:

— Як гэта ступай? Куды ступай?

— Ідзі ў комсамольскую роту. Залічаны. Ну, задаволены?

Тут Васька выкінуў такое антраша і так крыкнуў: «Прыняты, прыняты!», што доктар, які аглядаў чарговага хлопца, з перапуду прыставіў сваю трубку не зусім да належнага месца, і ў прыймовай камісіі пракаціліся выбухі рогату. А сівенькі доктар, зняўшы пенснэ, натужна праціраў яго і паціскаў плячыма:

— Не разумею... Не разумею... Дваццаць год маю справу з прызыўнікамі, а гэтага ніколі не бачыў... Людзі, як людзі, рост, мускулатура, дыханне — ну ўсё-ж старое, бывалае... Але прычым-жа, скажыце, гэтая радасць... Чалавек ідзе ў салдаты — рад... Гм... Не разумею...

З яго пасмейваліся. А чалавек у ваенным узяў яго за пояс халата і кротка сказаў яму:

— Бачыце, доктар, тут справа ў тым, што вы, што ў вас, каб сказаць вашым тэрмінам, у вас кароткае яшчэ дыханне... А таму вы і не разумееце... Але ў недалёкім часе і гэта стане для вас зусім ясным.

Доктар глядзеў, аднак, не разумеючы і, каб выйсці з нялоўкага замяшачня, ненатуральна афіцыяльным голасам заявіў:

— Я ведаю свае абавязкі... — і, схамянуўшыся, дадаў:

—Наступны, на агляд! Дыхайце раз, дыхайце два...

***

Атрымаўшы вінтоўку і прызначэнне ў роту, Васька, як віхрам падхоплены, імчаў дахаты. Трэба было пагаварыць з маткай. У сенцах, дзе майстраваў заўсёды столяр-сусед, ён схаваў вінтоўку пад свежыя і пахучыя стружкі — каб не здарылася чаго з аружжам, яшчэ скрадзе хто — і зайшоў дахаты. Маці прыйшла з работы і корпалася ля печы, рыхтуючы няхітрую вячэру.

— І дзе толькі бегаеш, ніколі ў пору не прычакаешся цябе да вячэры?

— Справы, мама...

— Якія там справы, абы боты біць...

— Гм, боты...

Васька сядзеў як на іголках. Трэба-ж урэшце адпраўляцца ў роту, а як ты пачнеш тут. Чуў Васька пра дыпламатаў, гутарку сваю павёў здалёк:

— Кажуць, палякі ў наступленне ідуць...

— Ну, што-ж, галаву сабе зломяць.

— Канешне, зломяць... — згадзіўся Васька і задумаўся, як быць далей, куды гэтую гутарку павесці, каб добры канец быў, каб маці не ўстрывожыць.

— Кажуць, мама, ім буржуі дапамагаюць...

— Ім тое-ж самае будзе, што і палякам...

— Канешне,—згадзіўся і тут Васька.

— Трэба, мама, біць іх, каб навек адвучыць чапаць нас...

— А што ты думаеш, пабілі сваіх буржуяў, прыйдзе чарга і да іншых! Сілаў у нас хопіць усякую погань дабіць.

— Хопіць, мама... — сказаў Васька з адчаем, не бачачы, як тут бліжэй падыйсці да справы. І ўрэшце, загадзя пачырванеўшы, пашоў у рашучы наступ:

— Ведаеш, мама, цябе тут абавязкова забяспечаць...

— Ты гэта аб чым?

— Я? У нас цяпер добра забяспечваюць сем'і чырвонаармейцаў... і паёк... Ну, і ўсякая там дапамога...

— Гэта і добра, а як-жа ты думаў, каб мы пакінулі сем'і так... На тое-ж і наша рабочая дзяржава...

Вось і загітуй тут матку. Тады Васька кінуў усякую дыпламатыю і сказаў проста і ясна:

— Ведаеш што, мама? Я запісаўся ў чырвонаармейцы, я сягоння пайду ў казарму, буду там, у комсамольскай роце... Усе нашы хлопцы там... каторыя большыя... Інакшай нельга...

Сказаў Васька і замоўк. Але на сэрцы стала лягчэй. Галоўнае сказана матцы, сказана без усякіх хітрыкаў. Маўчала і маці. Яна аглядзела сына доўгім, уважлівым позіркам. Быў у ім адвечны матчын сум, няўлоўная трывога за чалавечае жыццё, блізкае і дарагое. І неяк неўзаметку здрыгануўся твар яе, нібы цень прайшоў па ім і захаваўся дзесьці ў вачах... І каб схаваць здрадніцкія слёзы, яна прыхілілася тварам да грудзей сына, абняўшы яго аслаблымі, трапяткімі рукамі. Ціха-ціха было ў змрочным пакойчыку, і чуваць было, як глуха шархацелі за падвальным акном крокі праходжых ды зверху, са столі, даносіўся звыклы гоман вялікай камяніцы— цьмяныя адрыўкі слоў, прыглушаны стук, далёкі дзіцячы плач, адгалоскі ад песні, ад крыку, музыкі. І, нібы ўслухоўваючыся ў гэты вялікі гоман жыцця, маці сказала сыну:

— Хіба-ж я цябе буду трымаць?.. Ідзі... Хаця ты 'шчэ малады, можна-б і пачакаць... Але твой-жа характар я ведаю, табе лепш відаць, як і што... У нас вунь на заводзе таксама рабочыя каторыя запісаліся ў полк... Што-ж, такі час...

Васька пацалаваў маці і, узяўшы ў сенцах з-пад стружак вінтоўку, пабег на двор. Там ціханька пастукаў у акно дворніцкай. І калі вышла Насця— яна жыла на адным двары з Васькам — яны пашлі па вячэрніх вуліцах горада, туды, да казарм. Васька беражна нёс вінтоўку, расказваў, як трэба класці ў яе патроны, як трэба чысціць, як трэба надвязваць штык.

— Ты думаеш, яна цяжкая? Во паспрабуй, патрымай...

Насця беражна ўзяла вінтоўку, трымаючы яе абедзвюма рукамі. Спыніліся. Дзесьці над імі мякка шалясцела лісце ліп і клёнаў. Непадалёчку цьмяна пабліскваў вулічны ліхтар і яго водбліскі палахліва мільгалі на Насціным твары. Быў ён задумлівы, спакойны.

— Насця? — ні то запытаў аб чым, ні то проста паклікаў Васька. І, прыхіліўшыся да яе, абняўшы, ён торапка пацалаваў яе. Яна ўся страпянулася, мякка адхіліла яго, пашла.

— Што ты? Вунь людзі...

Шлі моўчкі. Толькі перад самай казармай Насця сказала яму:

— А нашы дзяўчаты ў санітарны атрад ідуць. Я таксама запісалася ў санітарную лятучку... Хутка паедзем на фронт... Мо' сустрэнемся часам... Ну, ідзі...

Развіталіся.

З казармы даносіліся гаманлівыя галасы. Насця азірнулася, каб лішні раз угледзець васькаву постаць. Ён прамільгнуў на ганку і знік у чорным растворы дзвярэй. Уздыхнула, паволі пашла дахаты, узіраючыся ў цёмную бездань неба, на якім так урачыста і строга паблісквалі далёкія зоркі. Недасяжныя прасторы ляглі да іх. І здавалася Насці, што ляціць душа яе па гэтых прасторах, ляціць далёка-далёка — аж захлынаецца дух ад імклівага лёту, ад велічнай далечыні. І дзесьці там, нібы не маючы да яе аніякага дачынення, асталіся ўсякія уцюгі, пасцёртыя машынкі, назойлівы гаспадароў голас — а ну, жывей, а ну, паварачвайся... Што?.. я за вас працаваць буду... Хлеб зарабляй, мурзатая каманда...

———

Светлая раніца ўсміхнулася гораду. Сонечныя блёсткі ігралі з лісцем ліп і кляноў, рассыпаліся зайчыкамі на шыбах акон, залацілі цьмяныя шыльды, падфарбоўвалі дахі камяніц.

Грымелі гарачай меддзю трубы і выбухі барабана ўзляталі вышэй сонечных сцен. Аднак яны не заглушалі ні песенных слоў, ні кволага шолаху шоўкавых сцягоў, ні чалавечых уздыхаў, чалавечых слоў звычайных. Гаварылі — бывай, зноў убачымся хутка... не сумуй... толькі ворагаў вот разаб'ем... і разбіць іх павінны...

Людзі ішлі на фронт.

ПАКРАЖА СЛЕДЧЫХ МАТЭРЫЯЛАЎ ПА СПРАВЕ ШПІЁНСКАГА ЦЭНТРА У ЗША

НЬЮ-ЁРК, 27 кастрычніка. (БЕЛТА). Пракурор Гардзі зрабіў прадстаўнікам друку наступную заяву: «Учора ноччу з матэрыялаў следства па справе германскага шпіёнскага цэнтра ў ЗША былі пакрадзены важныя дакументы, выкрываючыя злачынную дзейнасць гэтага шпіёнскага цэнтра. Сярод пакрадзеных дакументаў—фотакопіі васьмі пісем, пасланых у свой час абвінавачваемым Румрыхам шпіёнцы Джэсі Джордан, адбываючай у сучасны момант турэмнае зняволенне у Шатландыі. Дакументы гэтыя былі спецыяльна прысланы ў ЗША англійскімі ўладамі.

Прыняты меры да росшуку пакрадзеных дакументаў».

ДЗЕННІК

29 кастрычніка 1938 года ў 7 гадзін вечара ў Доме партактыва (вялікая зала) адбудзецца лекцыя па гісторыі СССР на тэму: «Манархія Нікалая I і грамадскі рух 30—40 гг.» для партактыва, прапагандыстаў і інтэлігенцыі горада. Уваход па пастаянных і разавых білетах.

30 кастрычніка ў 7 гадзін вечара ў Доме партактыва (вялікая зала) лекцыя для прапагандыстаў і партактыва горада на тэму: Аб рабоце Плеханава «Да пытання аб развіцці маністычнага погляду на гісторыю». Уваход па пастаянных і разавых білетах.

30 кастрычніка ў 6 гадзін вечара ў памяшканні Яўрэйскага дзяржаўнага тэатра адбудзецца злёт стаханаўцаў прамысловасці Варашылаўскага раёна г. Менска. Білеты можна атрымаць у Варашылаўскім РК КП(б)Б.

Вык. абавязкі адказнага рэдактара Д. Т. ЛЕБЕДЗЕЎ

СЕННЯ Ў ТЭАТРАХ І КІНО:

Белдзярждрамтэатр—ПАРТЫЗАНЫ; абанемент № 9; Белдзяржтэатр оперы і балета — ЦІХІ ДОН, абанемент не сапраўдны; кінотэатр «Чырвоная Зорка»—ГАЙЧЫ; Інтэрнацыянал— «ЦВЕТУЩАЯ МОЛОДОСТЬ»; «СПАРТАК»—ДАЧКА ПАРТЫЗАНА; Дзіцячы кінотэатр — ЛЕНІН У КАСТРЫЧНІКУ, Навіны дня — 1. ЖУРНАЛ МАСКОЎСКАЙ СТУДЫІ КІНОХРОНІКІ № 45, 2. ЧТЗ ІМЯ СТАЛІНА (кінонарыс) 3. ЛЮДЗІ МОРА (гукавы фільм у 1 ч.).

АДРАС РЭДАКЦЫІ І ВЫДАВЕЦТВА: Менск Савецкая 49. ТЭЛЕФОНЫ РЭДАКЦЫІ: рэдактара — 21-352; намесніка рэдактара — 25-184; сакратарыята — 20-830; АДДЗЕЛАЎ: партыйнага — 21-353; савецкага будаўніцтва і гандлю — 22-412; прамысловага — 21-356; сельска-гаспадарчага — 21-846; літаратуры, мастацтва навукі і асветы — 23-055; ваеннай і замежнай інфармацыі — 25-189; аддзел пісем — 20-444, 21-309, 21-885; ілюстрацыйнага і стыльрэдактуры — 21-556; заг. выдавецтва — 21-358; аб'яў — 25-384

Уп. Галоўлітбела № К—5791. Менск, друкарня «Звязды», Савецкая, 49. К., М., Ш.